

Sikkerhedspolitisk opbrud i Europa:

En kvantitativ analyse af forsvarsudgifter

Af Frederik Bender Bøeck-Nielsen

Bachelorprojekt, Statskundskab

7. december 2025

Indholdsfortegnelse

1. Abstract	2
2. Introduktion	3
3. Teori	3
4. Litteratur Review	3
5. Metode	3
6. Analyse	50
7. Diskussion	50
8. Konklusion	50
9. Appendiks	50
10. Referencer	50

1. Abstract

A wonderful serenity has taken possession of my entire soul, like these sweet mornings of spring which I enjoy with my whole heart. I am alone, and feel the charm of existence in this spot, which was created for the bliss of souls like mine. I am so happy, my dear friend, so absorbed in the exquisite sense of mere tranquil existence, that I neglect my talents. I should be incapable of drawing a single stroke at the present moment; and yet I feel that I never was a greater artist than now.

When, while the lovely valley teems with vapour around me, and the meridian sun strikes the upper surface of the impenetrable foliage of my trees, and but a few stray gleams steal into the inner sanctuary, I throw myself down among the tall grass by the trickling stream; and, as I lie close to the earth, a thousand unknown plants are noticed by me: when I hear the buzz of the little world among the stalks, and grow familiar with the countless indescribable forms of the insects and flies, then I feel the presence of the Almighty, who formed us in his own image, and the breath of that universal love which bears and sustains us, as it floats around us in an eternity of bliss; and then, my friend, when darkness overspreads my eyes, and heaven and earth seem to dwell in my soul and absorb its power, like the form of a beloved mistress, then I often think with longing, Oh, would I could describe these conceptions, could impress upon paper all that is living so full and warm within me, that it might be the mirror of my soul, as my soul is the mirror of the infinite God!

O my friend – but it is too much for my strength – I sink under the weight of the splendour of these visions! A wonderful serenity has taken possession of my entire soul, like these sweet mornings of spring which I enjoy with my whole heart. I am alone, and feel the charm of existence in this spot, which was created for the bliss of souls like mine. I am so happy, my dear friend, so absorbed in the exquisite sense of mere tranquil existence, that I neglect my talents. I should be incapable of drawing a single stroke at the present moment; and yet I feel that I never was a greater artist than now. When, while the lovely valley teems with vapour around me, and the meridian sun strikes the upper surface of the impenetrable foliage of my trees, and but a few stray gleams steal into the inner sanctuary, I throw myself

2. Introduktion

3. Teori

4. Litteratur Review

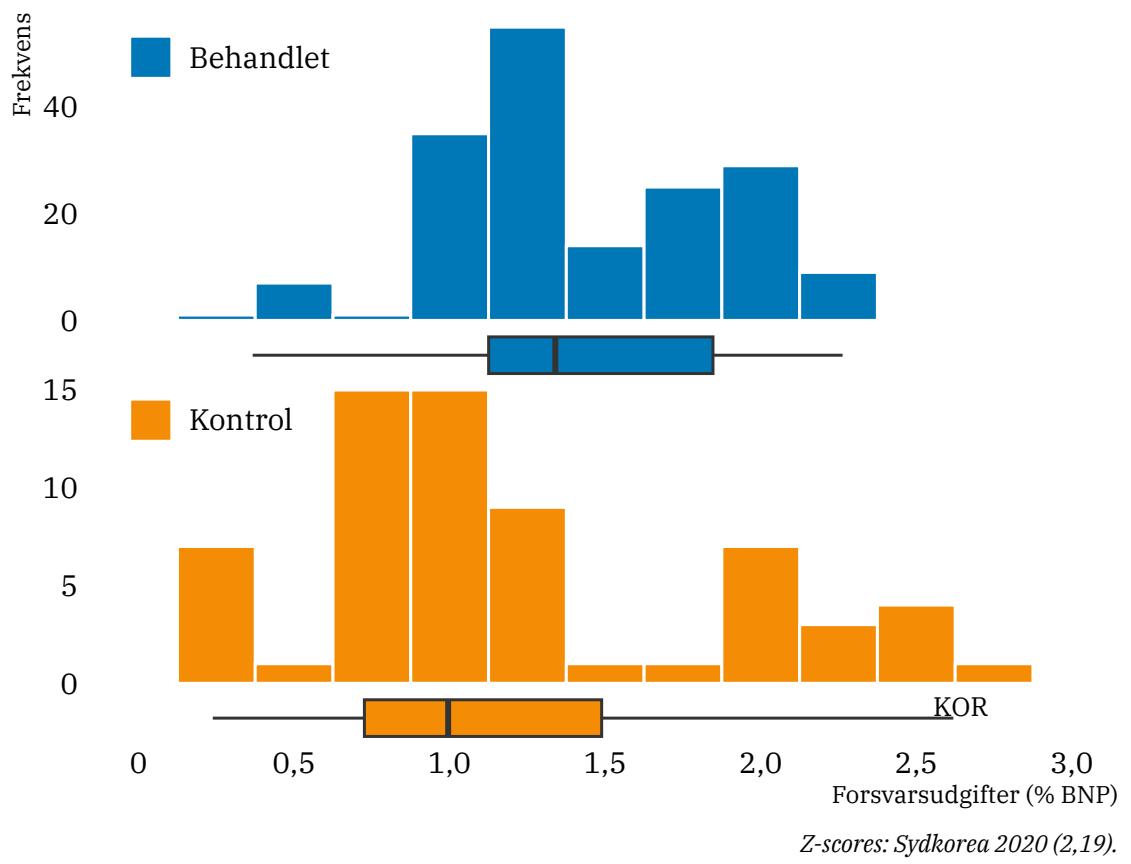
5. Metode

	Behandlet (N = 176)^a	Kontrol (N = 64)^a	SMD^b
Forsvarsudgifter (% BNP)			
Gns. (SD)	1,43 (0,44)	1,19 (0,67)	0,45
Min–maks. (skævhed)	0,37–2,26 (-0,03)	0,24–2,64 (0,68)	
Forsvarsudgifter (log USD)			
Gns. (SD)	22,10 (1,66)	22,98 (1,31)	-0,59
Min–maks. (skævhed)	19,10–24,94 (0,09)	20,86–24,61 (-0,23)	

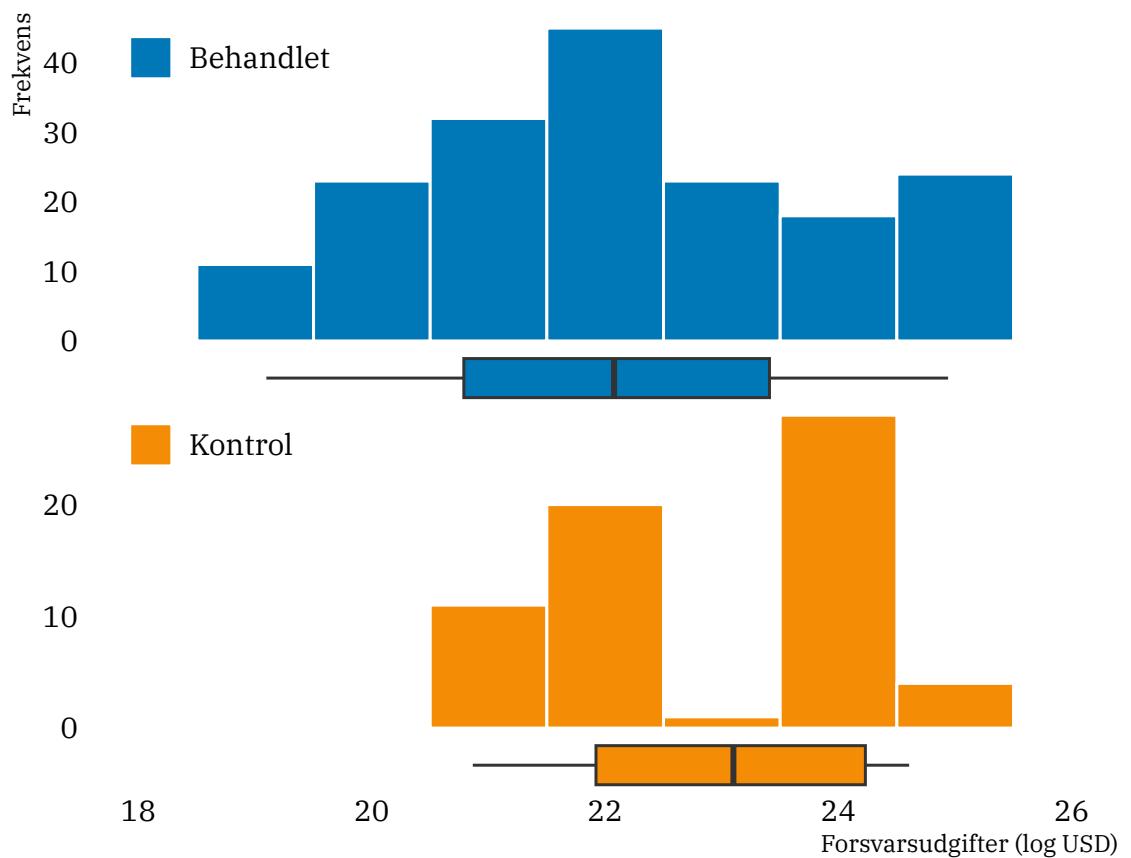
^a N repræsenterer antal lande-år observationer.

^b Standardiseret gennemsnitsforsk (Hedges' g), beregnet på landegennemsnit.

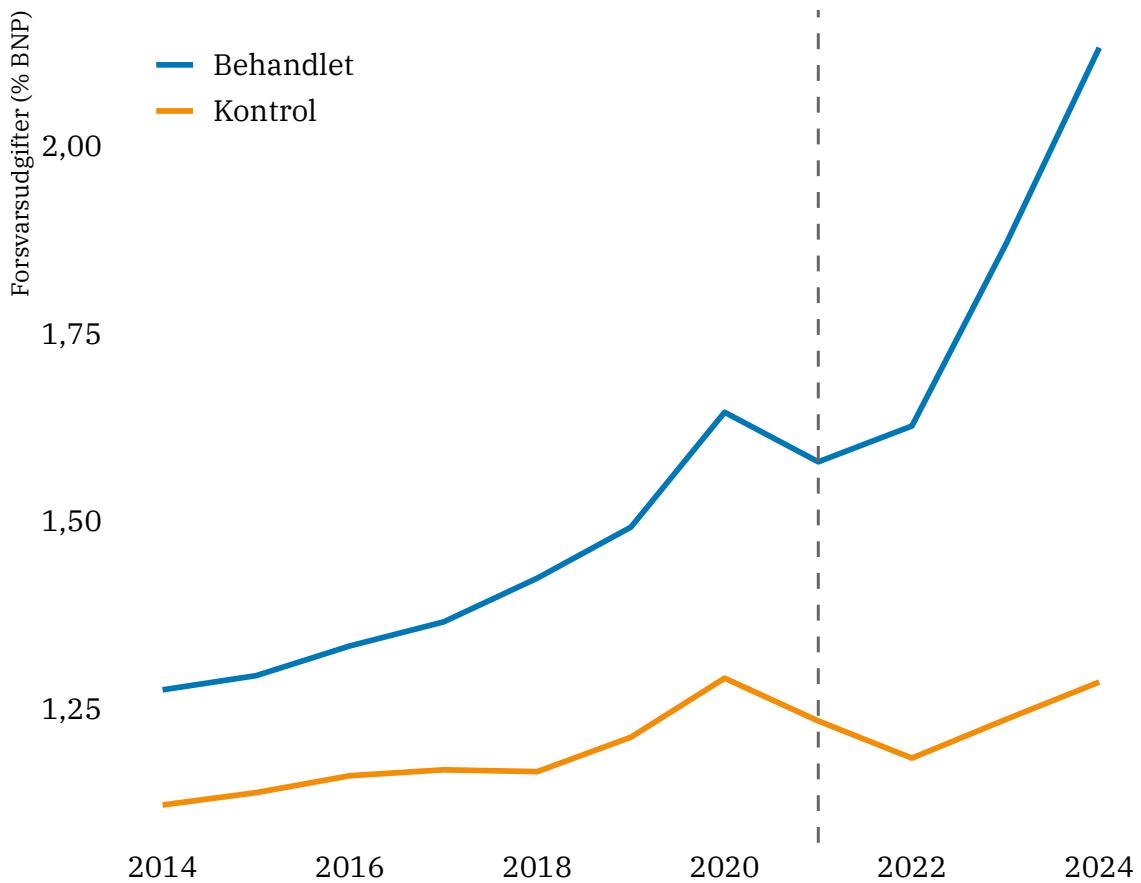
Tabel 1: Descriptive Statistics (Pre-treatment)

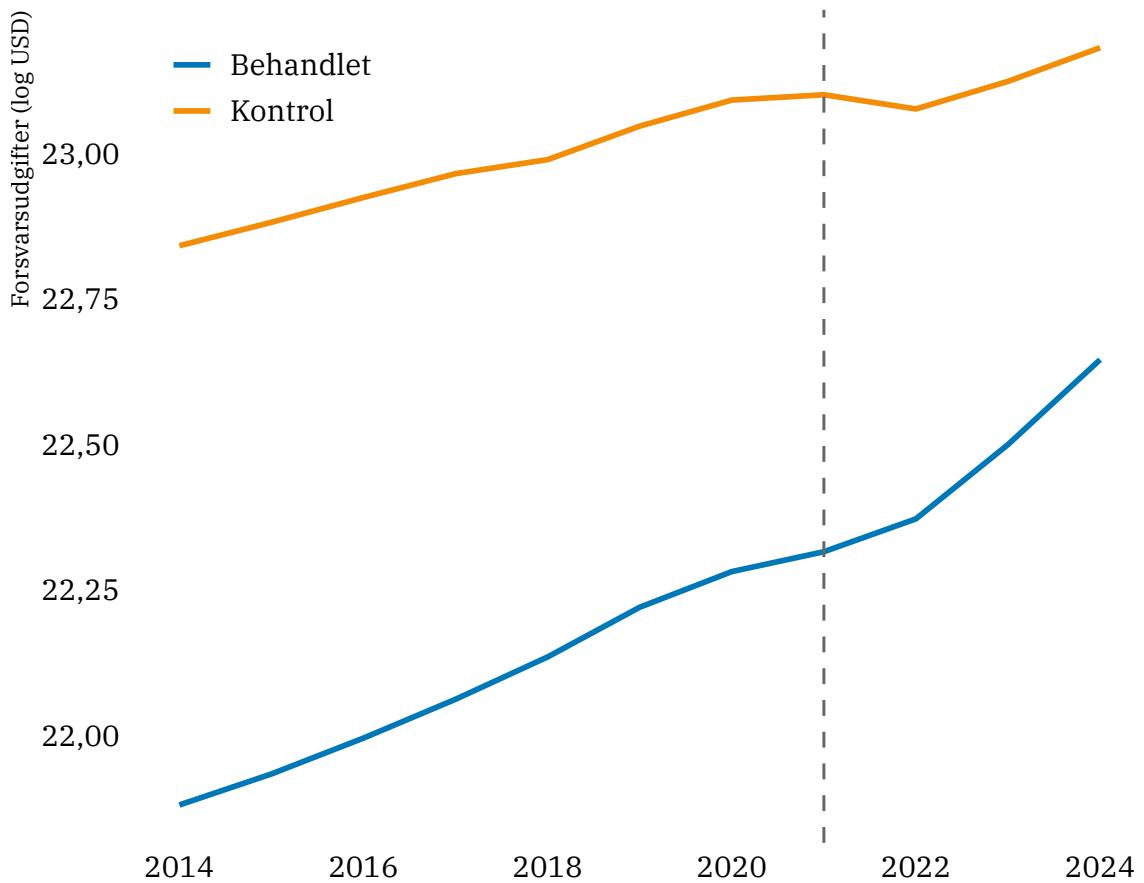
Figur 1: Distribution of Defense Spending (% GDP)

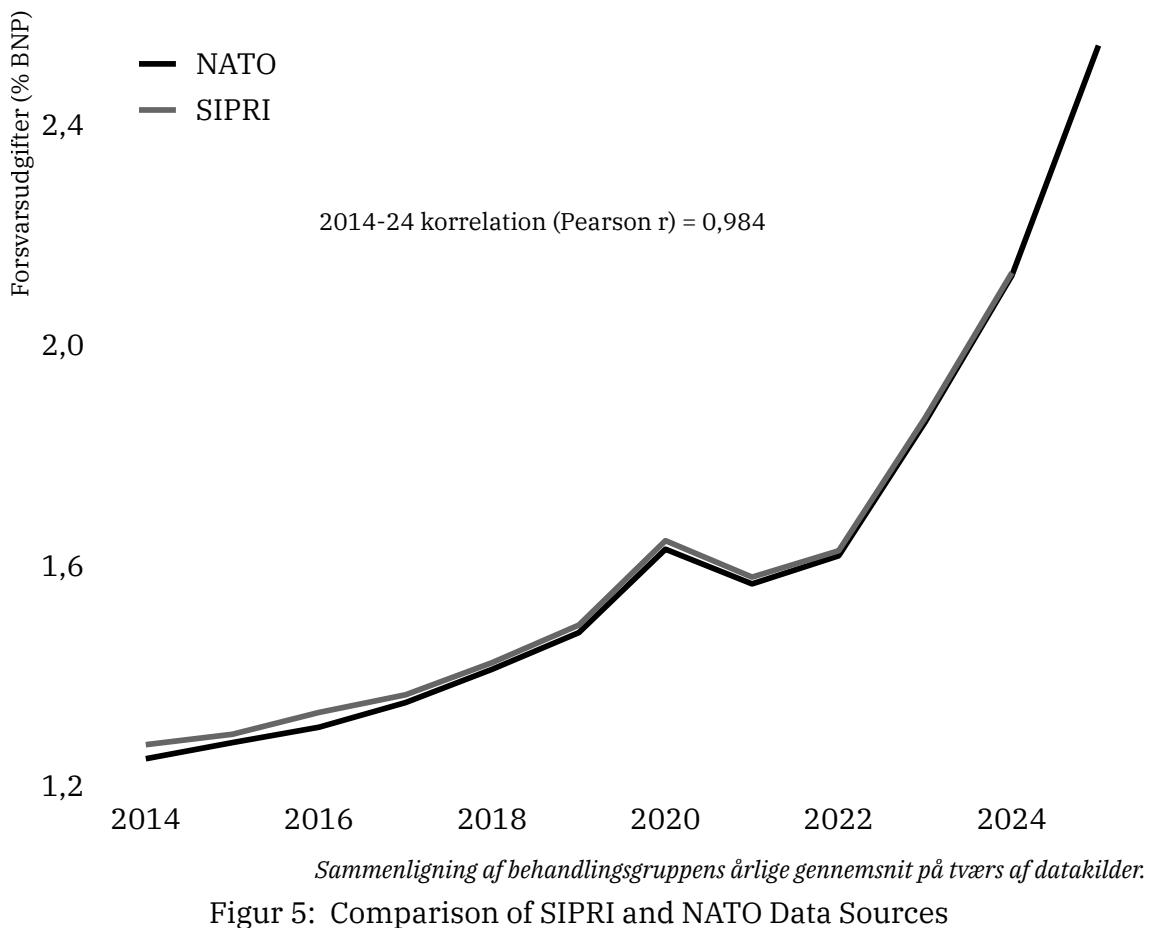
Figur 2: Distribution of Defense Spending (log USD)

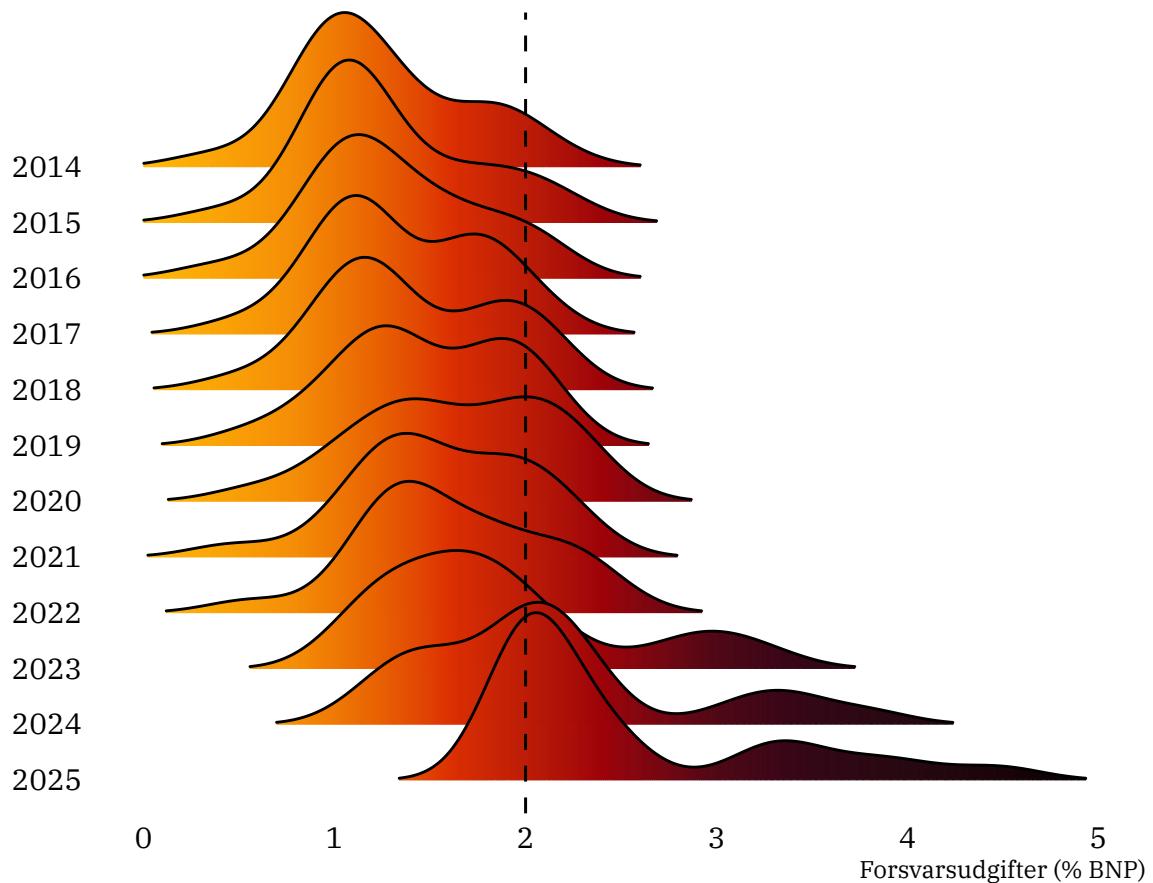

Figur 3: Trends in Defense Spending (% GDP)

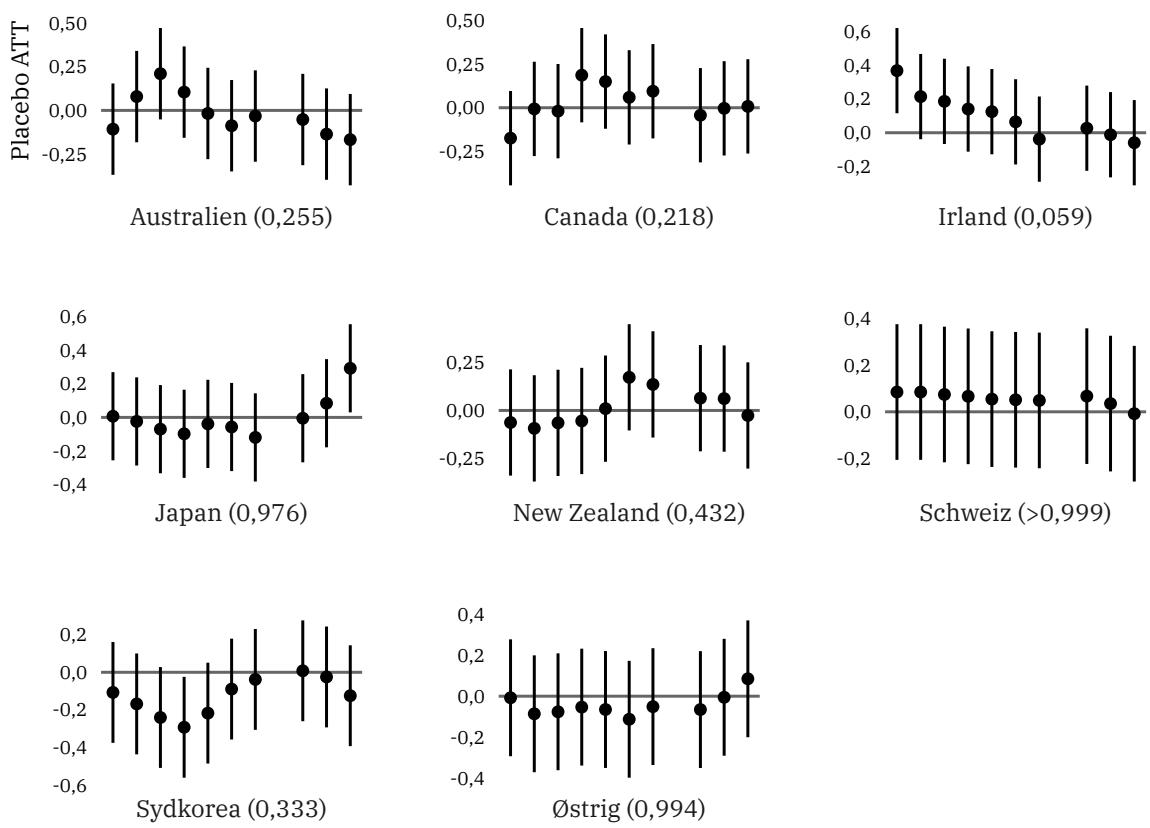

Figur 4: Trends in Defense Spending (log USD)

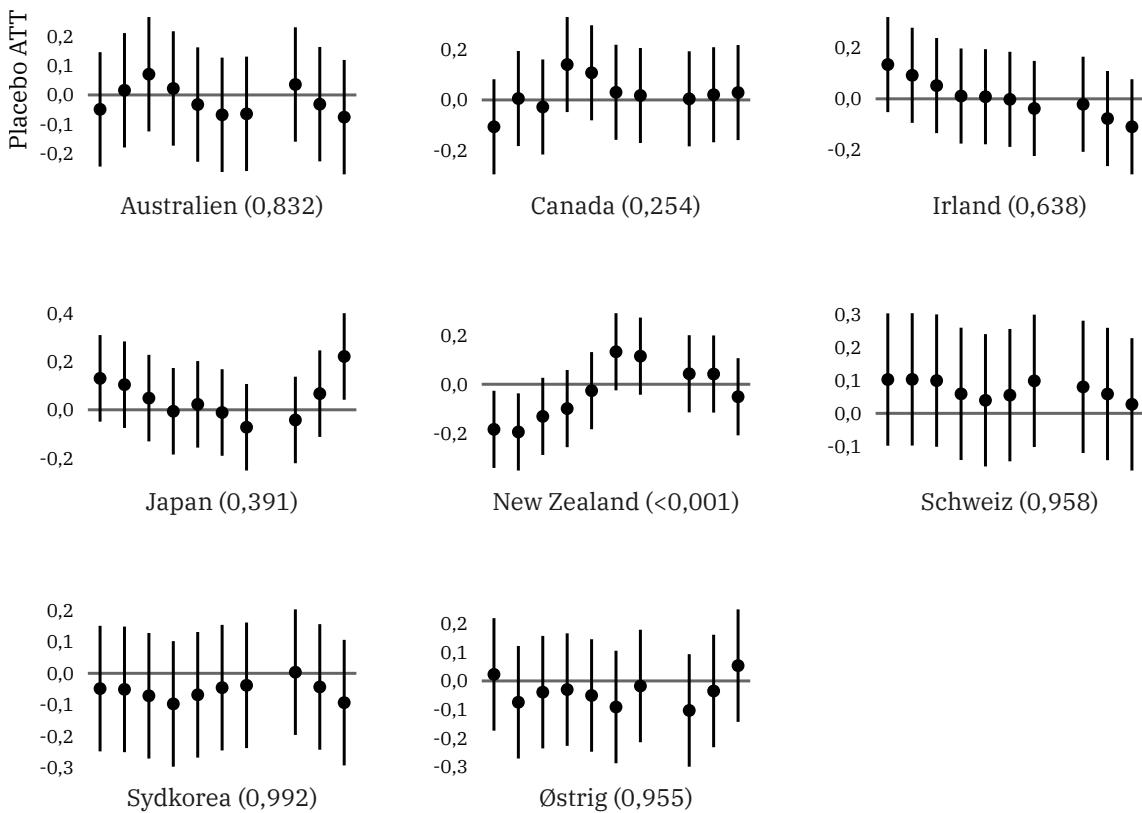

Figur 6: Ridgeline Plot of NATO Defense Spending

Tal i parentes er pre-trend F-test p-værdier.

Figur 7: Placebo-in-Space Test: Forsvarsudgifter (% BNP)

Tal i parentes er pre-trend F-test p-værdier.

Figur 8: Placebo-in-Space Test: Forsvarsudgifter (log USD)

	TWFE (p)	TWFE + gruppetendenser (p)^a
Forsvarsudgifter (% BNP)	0,006	0,199
Forsvarsudgifter (log USD)	0,009	0,103

^a Inkluderer en gruppespecifik lineær tidstendens for behandlingsgruppen.

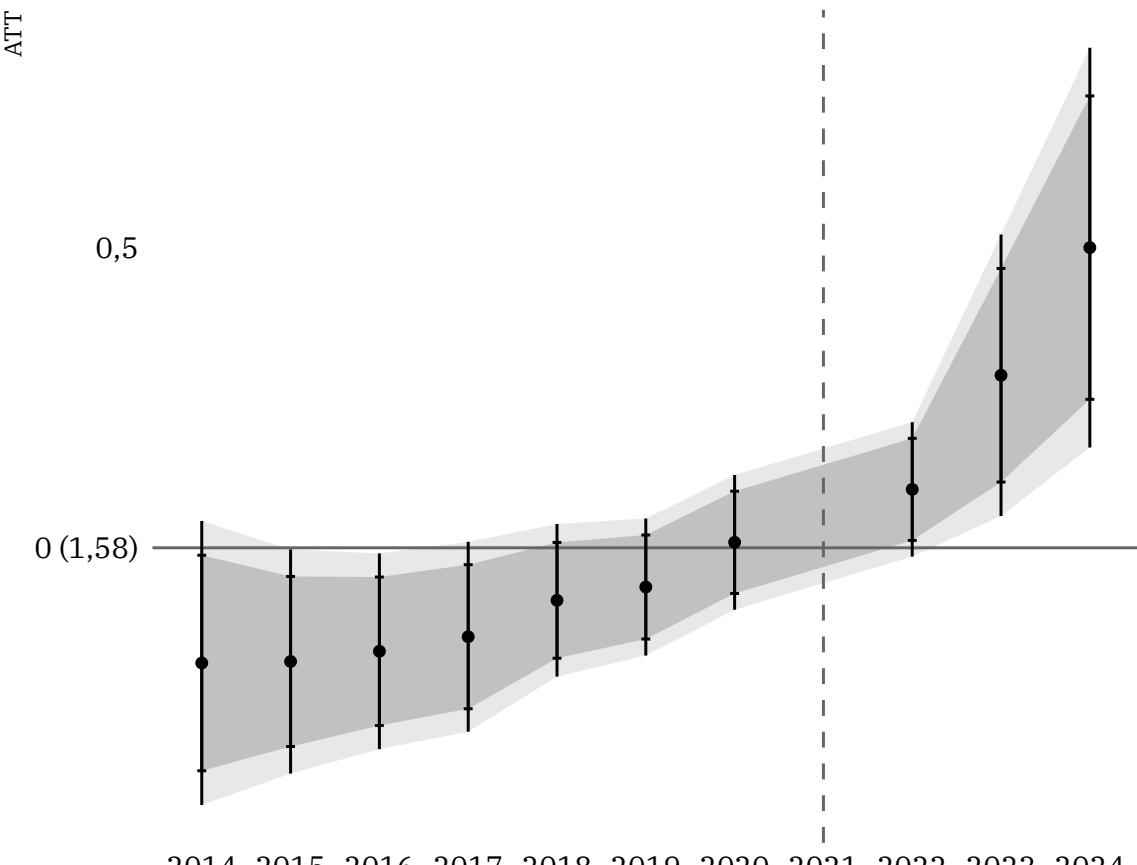
H₀: Tværsnitsuafhængighed. En p-værdi < 0,05 indikerer tværsnitsafhængighed.

Tabel 2: Test for Tværsnitsafhængighed (Pesaran's CD)

	Konstantled (p)	Konstantled + tidstendens (p)
Forsvarsudgifter (% BNP)	<0,001	<0,001
Forsvarsudgifter (log USD)	<0,001	<0,001

H₀: Serierne er ikke-stationære (har enhedsrødder). En p-værdi < 0,05 indikerer stationaritet.

Tabel 3: Test for Stationaritet (Levin-Lin-Chu)

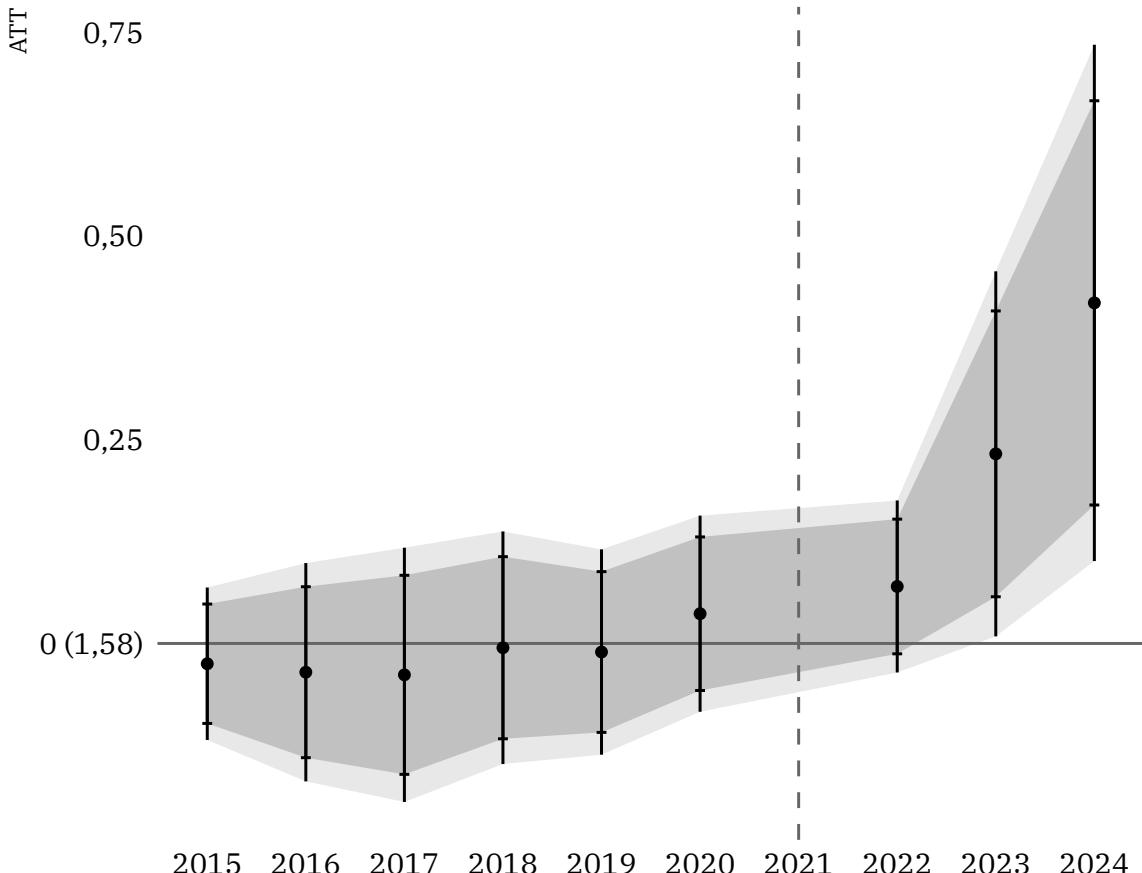

Figur 9: Event-Study: Forsvarsudgifter (% BNP) - TWFE Model

År	ATT	Std. fejl	95% KI	p-værdi
2014	-0,192	0,088	[-0,372; -0,012]	0,037
2015	-0,190	0,069	[-0,331; -0,048]	0,011
2016	-0,173	0,061	[-0,296; -0,049]	0,008
2017	-0,148	0,059	[-0,268; -0,028]	0,017
2018	-0,088	0,047	[-0,184; 0,009]	0,074
2019	-0,065	0,042	[-0,152; 0,021]	0,134
2020	0,009	0,042	[-0,076; 0,094]	0,829
2022	0,097	0,042	[0,012; 0,182]	0,026
2023	0,288	0,087	[0,110; 0,466]	0,003
2024	0,500	0,124	[0,248; 0,753]	<0,001

Obs.: 330. Pre-trend F-test (p): 0,063.

Tabel 4: Event-Study Estimater: Forsvarsudgifter (% BNP)

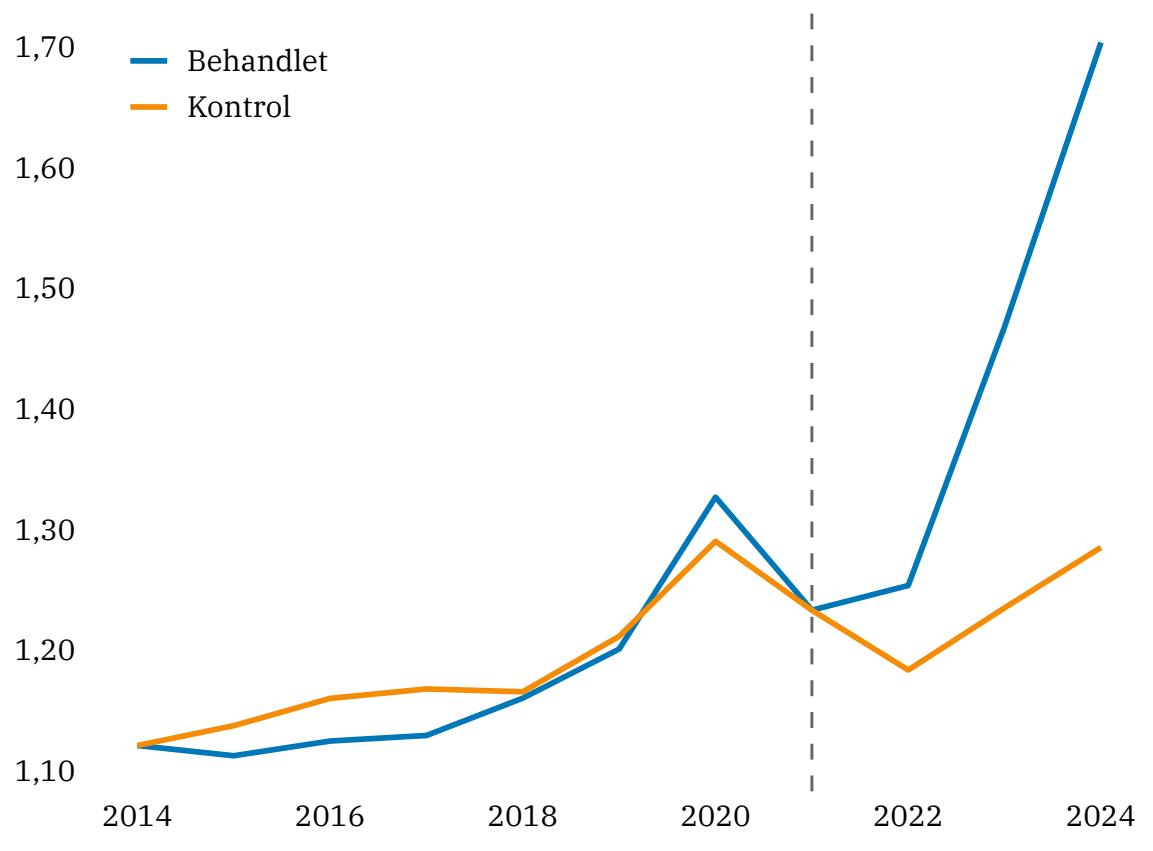

Figur 10: Event-Study: Forsvarsudgifter (% BNP) - Korrigert for Gruppertendenser

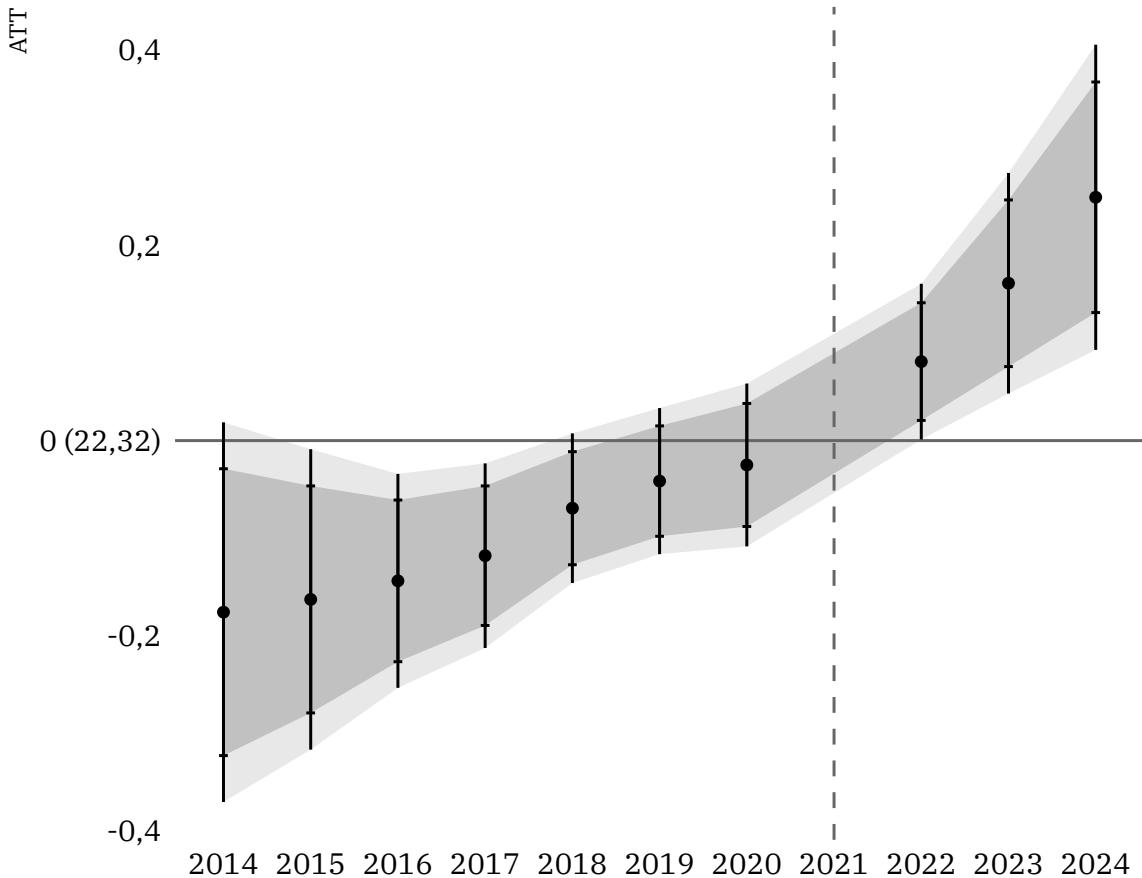
År	ATT	Std. fejl	95% KI	p-værdi
2015	-0,025	0,036	[-0,098; 0,048]	0,492
2016	-0,035	0,051	[-0,140; 0,070]	0,497
2017	-0,039	0,060	[-0,161; 0,084]	0,524
2018	-0,005	0,055	[-0,117; 0,107]	0,924
2019	-0,011	0,048	[-0,109; 0,088]	0,829
2020	0,037	0,046	[-0,058; 0,131]	0,435
2022	0,070	0,040	[-0,013; 0,153]	0,094
2023	0,233	0,086	[0,057; 0,408]	0,011
2024	0,418	0,121	[0,170; 0,666]	0,002

Obs.: 330. Pre-trend F-test (p): 0,242.

Tabel 5: MAIN EVENT STUDY

Figur 11: Diagnostik: Rekonstrueret Trend (GDP)

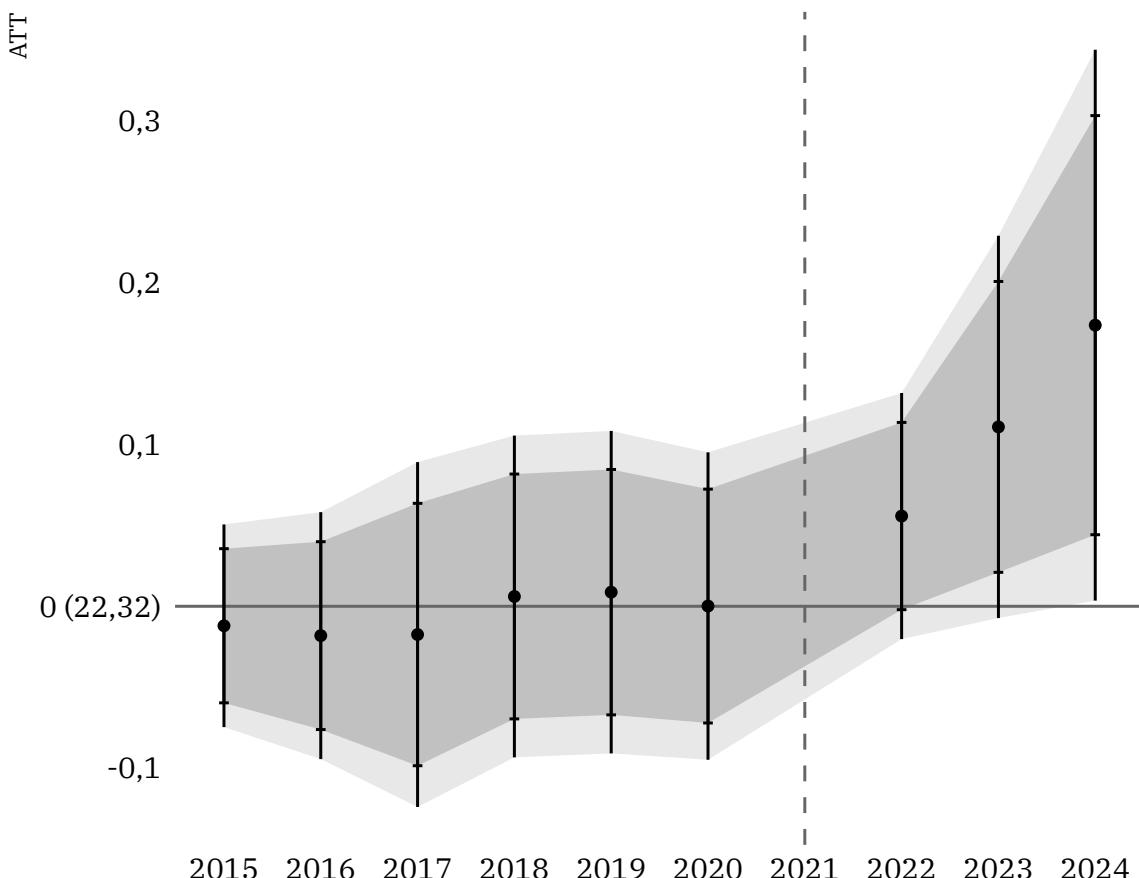

Figur 12: Event-Study: Forsvarsudgifter (log USD) - TWFE Model

År	ATT	Std. fejl	95% KI	p-værdi
2014	-0,176	0,072	[-0,323; -0,029]	0,021
2015	-0,163	0,057	[-0,279; -0,046]	0,008
2016	-0,144	0,040	[-0,226; -0,061]	0,001
2017	-0,118	0,035	[-0,189; -0,046]	0,002
2018	-0,069	0,028	[-0,127; -0,011]	0,021
2019	-0,041	0,028	[-0,098; 0,015]	0,144
2020	-0,025	0,031	[-0,088; 0,038]	0,424
2022	0,081	0,029	[0,021; 0,141]	0,010
2023	0,161	0,042	[0,076; 0,246]	<0,001
2024	0,249	0,058	[0,131; 0,367]	<0,001

Obs.: 330. Pre-trend F-test (p): 0,008.

Tabel 6: Event-Study Estimater: Forsvarsudgifter (log USD)

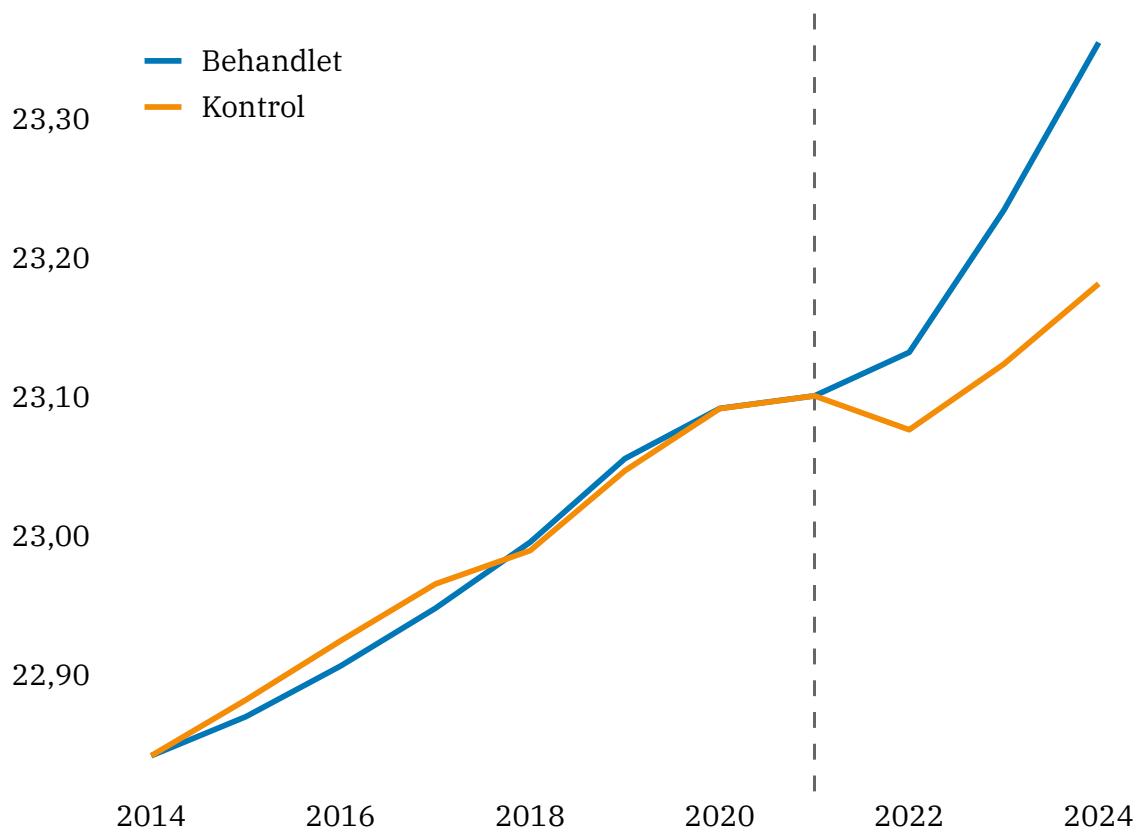

Figur 13: Event-Study: Forsvarsudgifter (log USD) - Korrigteret for Gruppertendenser

År	ATT	Std. fejl	95% KI	p-værdi
2015	-0,012	0,023	[-0,060; 0,036]	0,609
2016	-0,018	0,028	[-0,076; 0,040]	0,528
2017	-0,017	0,040	[-0,099; 0,064]	0,663
2018	0,006	0,037	[-0,070; 0,082]	0,871
2019	0,009	0,037	[-0,067; 0,085]	0,816
2020	0,000	0,035	[-0,072; 0,072]	0,997
2022	0,056	0,028	[-0,002; 0,114]	0,058
2023	0,111	0,044	[0,021; 0,201]	0,017
2024	0,174	0,063	[0,044; 0,303]	0,010

Obs.: 330. Pre-trend F-test (p): 0,930.

Tabel 7: MAIN EVENT STUDY

Behandlet linje er konstrueret som: Kontrolgruppe + Event-study koefficienter.

Figur 14: Diagnostik: Rekonstrueret Trend (GDP)

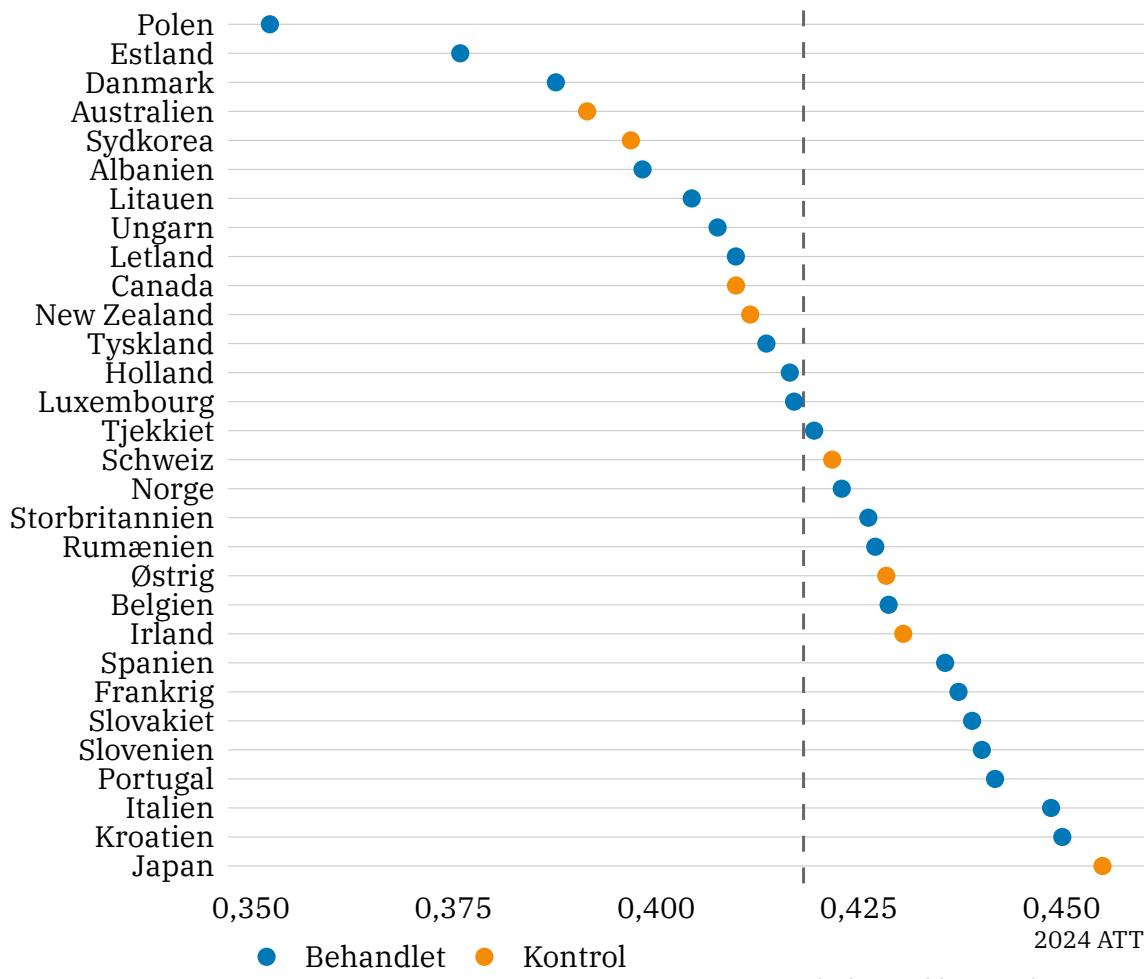
År	Forsvarsudgifter (% BNP)	Forsvarsudgifter (log USD)
2014	0,000	0,000
2015	0,027	0,025
2016	0,055	0,050
2017	0,082	0,075
2018	0,110	0,100
2019	0,137	0,125
2020	0,165	0,151
2021	0,192	0,176
2022	0,219	0,201
2023	0,247	0,226
2024	0,274	0,251

Tabel 8: Isoleret effekt af gruppespecifik lineær tidstendens

Fjernet Enhed	Gruppe	ATT 2024	ATT 2023	ATT 2022	Pre-Trend F-Test (p)
Polen	Behandlet	0,352 (0,002)	0,197 (0,021)	0,073 (0,093)	0,366
Estland	Behandlet	0,376 (0,004)	0,197 (0,022)	0,065 (0,129)	0,352
Danmark	Behandlet	0,388 (0,004)	0,211 (0,021)	0,068 (0,117)	0,313
Australien	Kontrol	0,391 (0,003)	0,212 (0,018)	0,062 (0,143)	0,353
Sydkorea	Kontrol	0,397 (0,003)	0,226 (0,015)	0,069 (0,111)	0,086
Albanien	Behandlet	0,398 (0,003)	0,217 (0,020)	0,071 (0,101)	0,244
Litauen	Behandlet	0,404 (0,003)	0,221 (0,019)	0,054 (0,170)	0,168
Ungarn	Behandlet	0,408 (0,003)	0,214 (0,021)	0,049 (0,178)	0,274
Letland	Behandlet	0,410 (0,003)	0,220 (0,019)	0,073 (0,090)	0,363
Canada	Kontrol	0,410 (0,003)	0,226 (0,015)	0,061 (0,143)	0,245
New Zealand	Kontrol	0,412 (0,003)	0,238 (0,011)	0,077 (0,073)	0,237
Tyskland	Behandlet	0,414 (0,003)	0,236 (0,014)	0,069 (0,112)	0,251
Holland	Behandlet	0,416 (0,003)	0,242 (0,011)	0,075 (0,085)	0,270
Luxembourg	Behandlet	0,417 (0,003)	0,230 (0,016)	0,064 (0,136)	0,183
Baseline	Baseline	0,418 (0,002)	0,233 (0,011)	0,070 (0,094)	0,242
Tjekkiet	Behandlet	0,419 (0,003)	0,242 (0,011)	0,074 (0,087)	0,311
Schweiz	Kontrol	0,422 (0,002)	0,240 (0,010)	0,080 (0,058)	0,258
Norge	Behandlet	0,423 (0,002)	0,239 (0,012)	0,082 (0,051)	0,260
Storbritannien	Behandlet	0,426 (0,002)	0,233 (0,015)	0,070 (0,106)	0,334
Rumænien	Behandlet	0,427 (0,002)	0,261 (0,004)	0,078 (0,067)	0,266
Østrig	Kontrol	0,428 (0,002)	0,232 (0,013)	0,062 (0,143)	0,109
Belgien	Behandlet	0,429 (0,002)	0,237 (0,013)	0,065 (0,130)	0,264
Irland	Kontrol	0,430 (0,002)	0,244 (0,008)	0,080 (0,058)	0,313
Spanien	Behandlet	0,436 (0,002)	0,237 (0,013)	0,068 (0,118)	0,276
Frankrig	Behandlet	0,437 (0,002)	0,245 (0,010)	0,072 (0,097)	0,289
Slovakiet	Behandlet	0,439 (0,001)	0,246 (0,009)	0,071 (0,102)	0,209
Slovenien	Behandlet	0,440 (0,001)	0,242 (0,011)	0,069 (0,110)	0,088
Portugal	Behandlet	0,442 (0,001)	0,248 (0,009)	0,078 (0,070)	0,208
Italien	Behandlet	0,449 (<0,001)	0,250 (0,008)	0,073 (0,091)	0,363
Kroatien	Behandlet	0,450 (<0,001)	0,257 (0,006)	0,079 (0,062)	0,078
Japan	Kontrol	0,455 (<0,001)	0,244 (0,009)	0,069 (0,109)	0,319

Sorteret efter 2024 ATT (stigende). ATT kolonner har p-værdier i parentes.

Tabel 9: Leave-One-Out Sensitivitet: Forsvarsudgifter (% BNP)

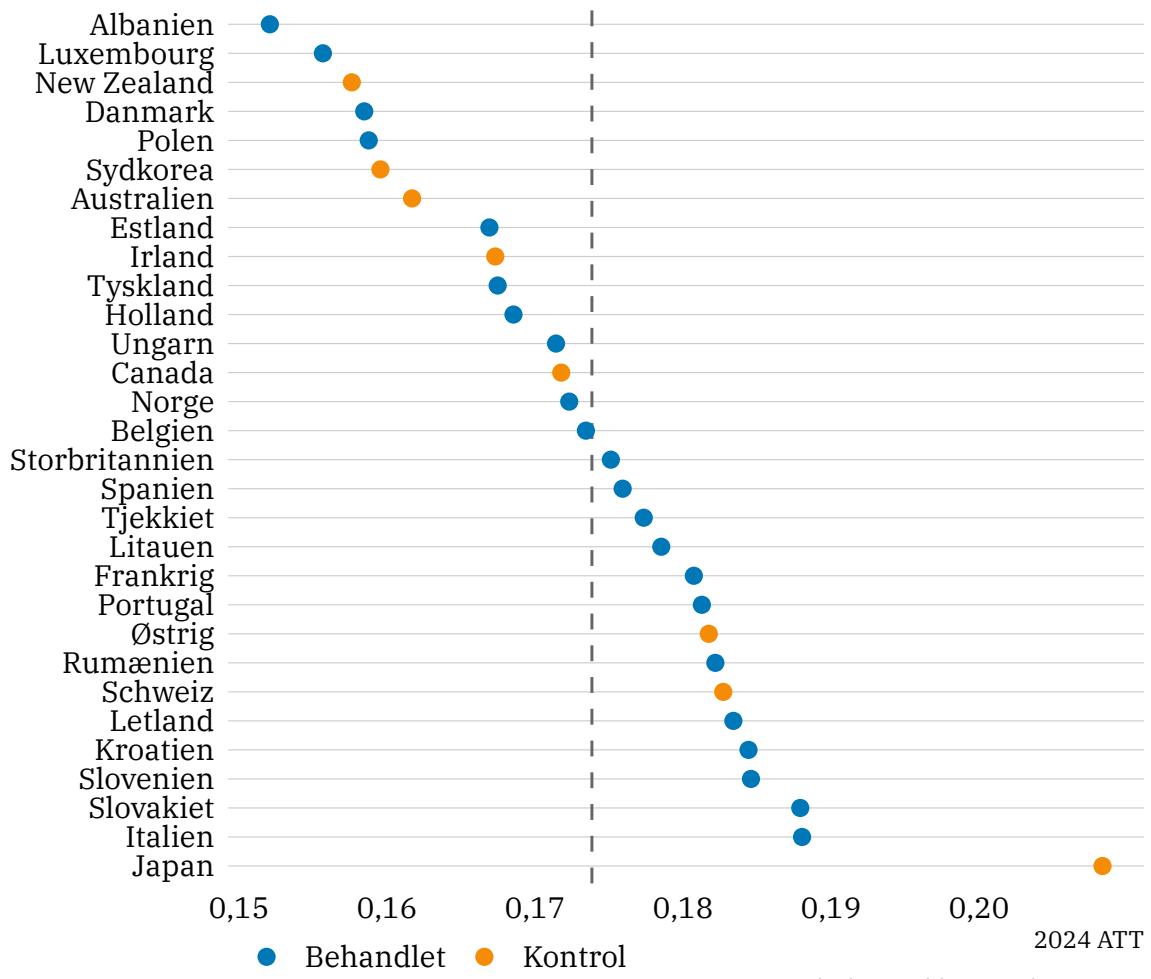
Pre-trend F-test er insignifikant ($p > 0,05$) og 2024 ATT er signifikant ($p < 0,05$) på tværs af samtlige udeladelser.

Figur 15: Leave-One-Out Plot: Forsvarsudgifter (% BNP)

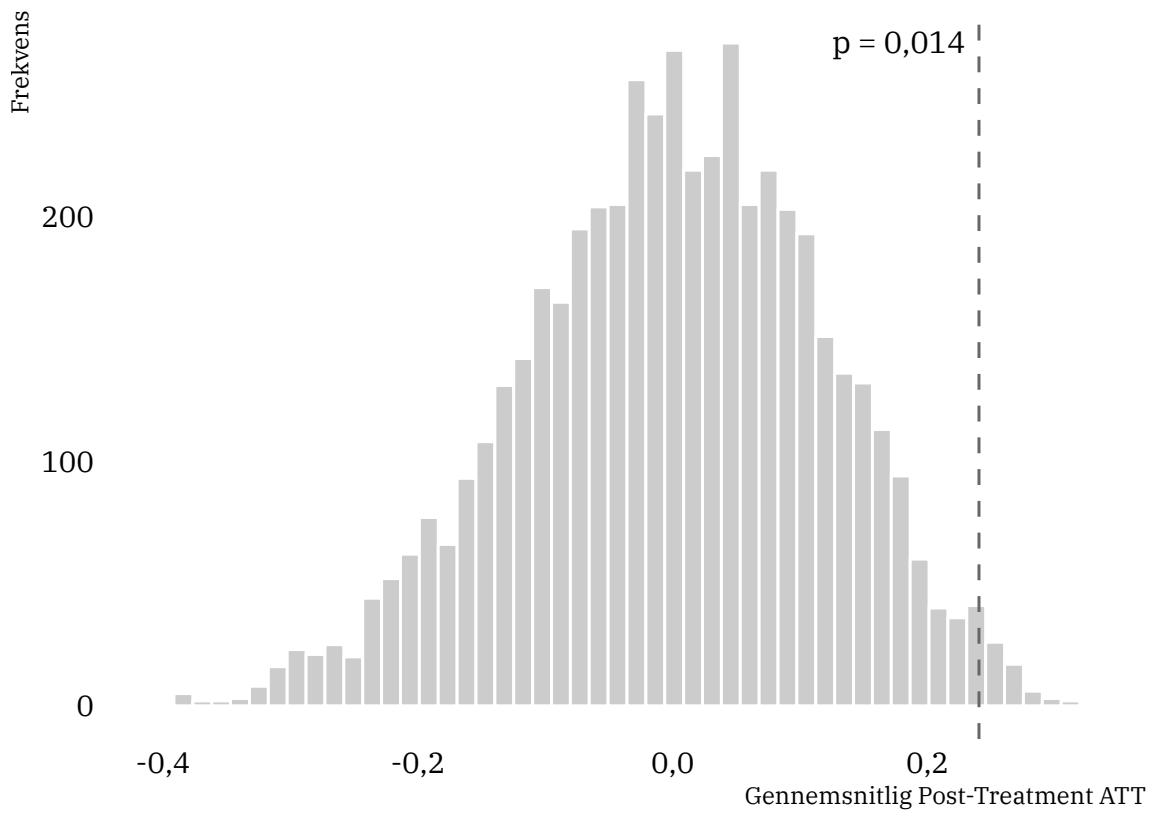
Fjernet Enhed	Gruppe	ATT 2024	ATT 2023	ATT 2022	Pre-trend F-test (p)
Albanien	Behandlet	0,152 (0,019)	0,094 (0,033)	0,054 (0,076)	0,970
Luxembourg	Behandlet	0,156 (0,019)	0,097 (0,033)	0,045 (0,105)	0,930
New Zealand	Kontrol	0,158 (0,022)	0,110 (0,022)	0,058 (0,061)	0,477
Danmark	Behandlet	0,158 (0,018)	0,098 (0,033)	0,054 (0,076)	0,965
Polen	Behandlet	0,159 (0,018)	0,102 (0,031)	0,058 (0,056)	0,926
Sydkorea	Kontrol	0,160 (0,021)	0,104 (0,027)	0,055 (0,074)	0,914
Australien	Kontrol	0,162 (0,021)	0,105 (0,026)	0,059 (0,054)	0,991
Estland	Behandlet	0,167 (0,016)	0,103 (0,030)	0,057 (0,063)	0,914
Irland	Kontrol	0,167 (0,019)	0,106 (0,025)	0,056 (0,073)	0,918
Tyskland	Behandlet	0,167 (0,015)	0,111 (0,022)	0,055 (0,070)	0,925
Holland	Behandlet	0,169 (0,015)	0,114 (0,019)	0,059 (0,050)	0,948
Ungarn	Behandlet	0,171 (0,014)	0,103 (0,030)	0,043 (0,107)	0,442
Canada	Kontrol	0,172 (0,017)	0,110 (0,022)	0,054 (0,078)	0,865
Norge	Behandlet	0,172 (0,013)	0,111 (0,022)	0,053 (0,078)	0,948
Belgien	Behandlet	0,173 (0,013)	0,109 (0,025)	0,051 (0,088)	0,932
Baseline	Baseline	0,174 (0,010)	0,111 (0,017)	0,056 (0,058)	0,930
Storbritannien	Behandlet	0,175 (0,012)	0,109 (0,024)	0,055 (0,070)	0,937
Spanien	Behandlet	0,176 (0,012)	0,108 (0,025)	0,053 (0,078)	0,948
Tjekkiet	Behandlet	0,177 (0,011)	0,120 (0,012)	0,062 (0,040)	0,959
Litauen	Behandlet	0,179 (0,010)	0,113 (0,020)	0,052 (0,082)	0,866
Frankrig	Behandlet	0,181 (0,009)	0,116 (0,017)	0,057 (0,062)	0,920
Portugal	Behandlet	0,181 (0,009)	0,115 (0,017)	0,060 (0,048)	0,871
Østrig	Kontrol	0,182 (0,011)	0,107 (0,024)	0,043 (0,111)	0,831
Rumænien	Behandlet	0,182 (0,009)	0,127 (0,005)	0,062 (0,038)	0,950
Schweiz	Kontrol	0,183 (0,011)	0,122 (0,009)	0,068 (0,017)	0,947
Letland	Behandlet	0,183 (0,008)	0,115 (0,018)	0,063 (0,035)	0,949
Kroatien	Behandlet	0,184 (0,008)	0,119 (0,013)	0,060 (0,049)	0,860
Slovenien	Behandlet	0,185 (0,008)	0,115 (0,017)	0,057 (0,063)	0,861
Slovakiet	Behandlet	0,188 (0,006)	0,122 (0,010)	0,060 (0,046)	0,900
Italien	Behandlet	0,188 (0,006)	0,119 (0,013)	0,058 (0,056)	0,876
Japan	Kontrol	0,208 (<0,001)	0,124 (0,007)	0,053 (0,085)	0,813

Sorteret efter 2024 ATT (stigende). ATT kolonner har p-værdier i parentes.

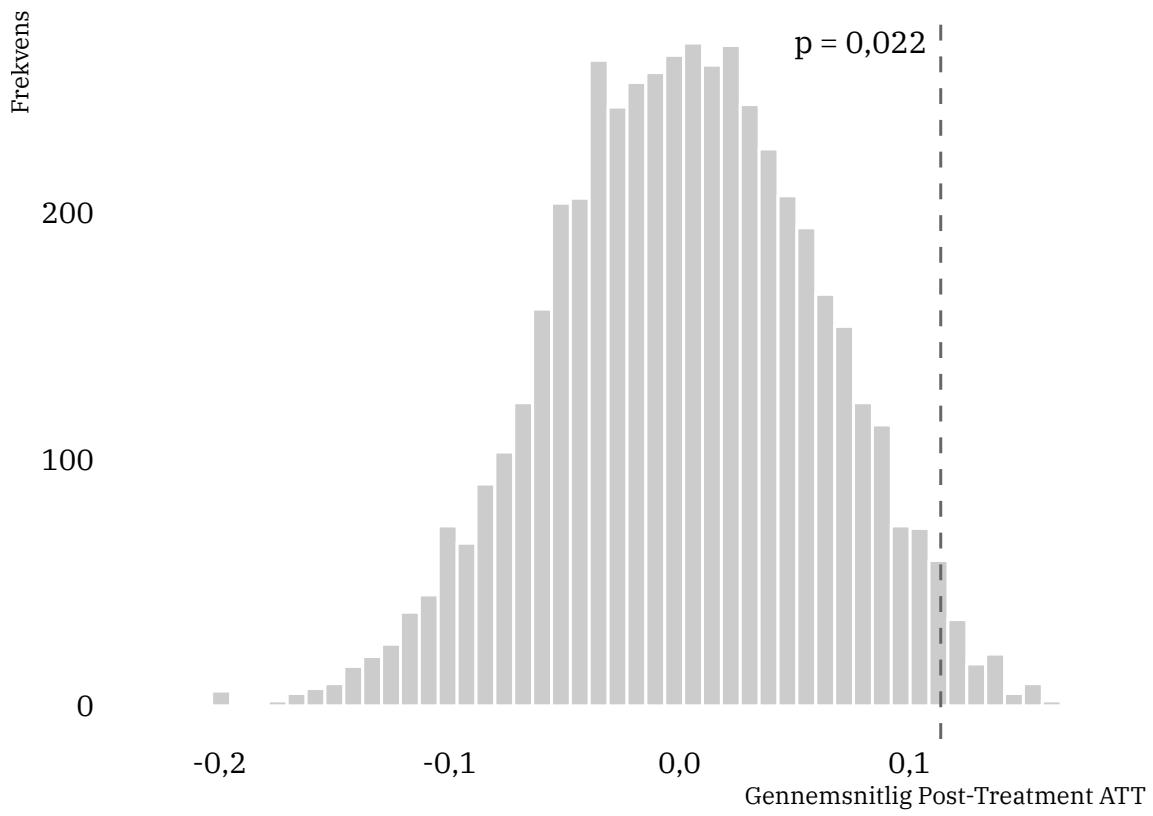
Tabel 10: Leave-One-Out Sensitivitet: Forsvarsudgifter (% BNP)

Figur 16: Leave-One-Out Plot: Forsvarsudgifter (% BNP)

Figur 17: Permutationstest: Forsvarsudgifter (% BNP)

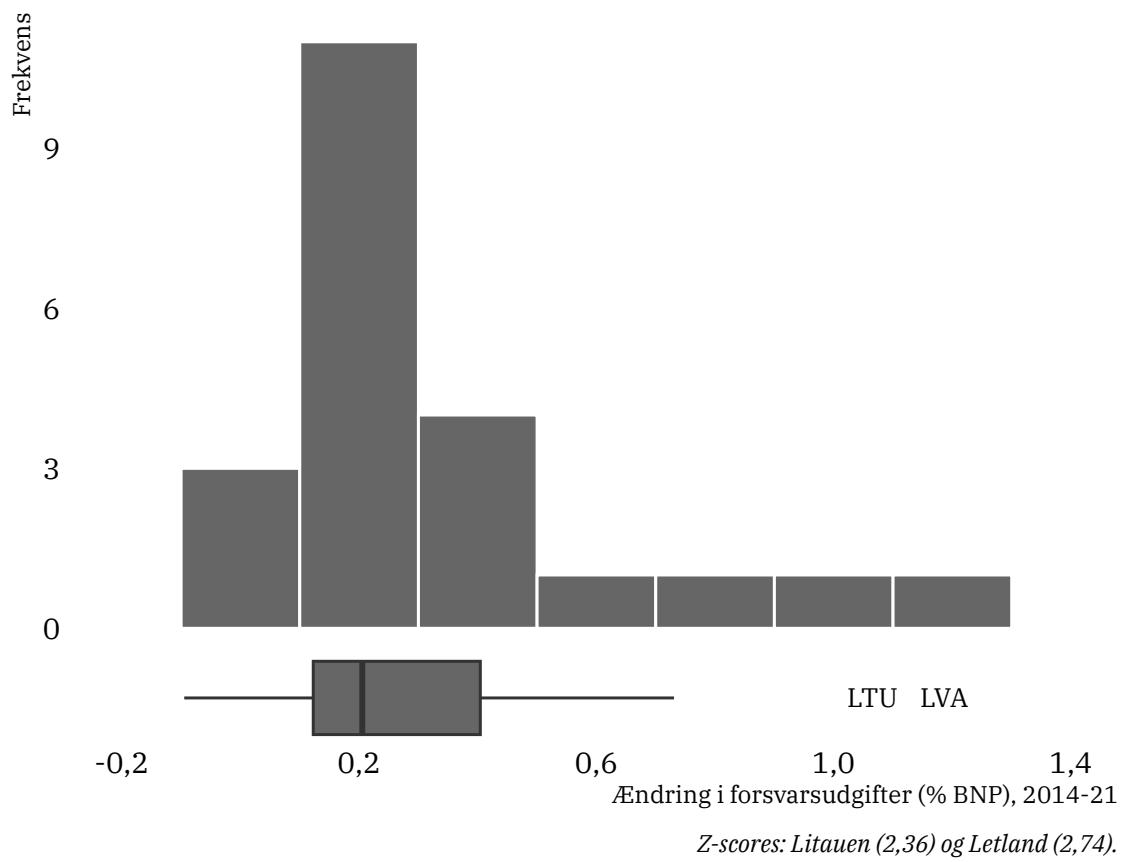

Figur 18: Permutationstest: Forsvarsudgifter (log USD)

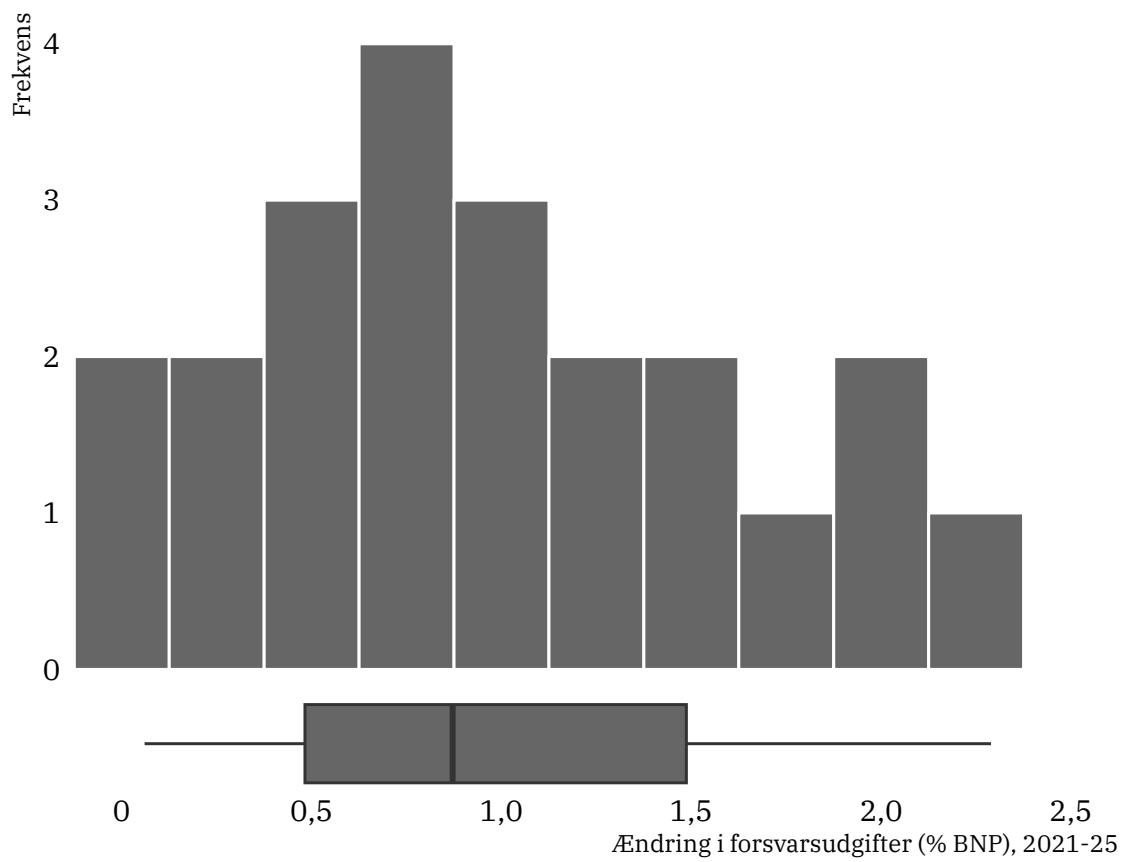
	Gns. (SD)	Min–maks.	Skævhed
Afhængige variabler			
Ændring i forsvarsudgifter (% BNP), 2014-21	0,32 (0,32)	-0,09–1,19	1,54
Ændring i forsvarsudgifter (% BNP), 2021-25	0,98 (0,65)	0,06–2,29	0,43
Ændring i forsvarsudgifter (log USD), 2014-21	0,44 (0,29)	0,04–1,09	0,85
Ændring i forsvarsudgifter (log USD), 2021-24	0,33 (0,22)	-0,01–0,74	0,27
Uafhængige variabler			
Afstand til rival (log km)	7,01 (0,65)	5,13–8,08	-1,07
Afstand til 2%-mål (pp), 2014	0,76 (0,42)	0,00–1,63	-0,28
Afstand til 2%-mål (pp), 2021	0,46 (0,41)	0,00–1,53	0,66
BNP (log USD), 2014	5,53 (1,68)	2,58–8,29	0,08
BNP (log USD), 2021	5,71 (1,60)	2,89–8,38	0,06
Alternative forklaringer			
BNP pr. indbygger (log PPP), 2021	10,80 (0,41)	9,70–11,85	0,06
Offentlig gæld (log % BNP), 2021	4,13 (0,53)	2,91–4,98	-0,41
BNP-vækst (%), 2021-25	0,07 (0,05)	-0,04–0,17	0,07
Antal amerikanske tropper (log), 2021	4,92 (2,61)	2,08–10,48	0,74

N = 22 for alle variabler.

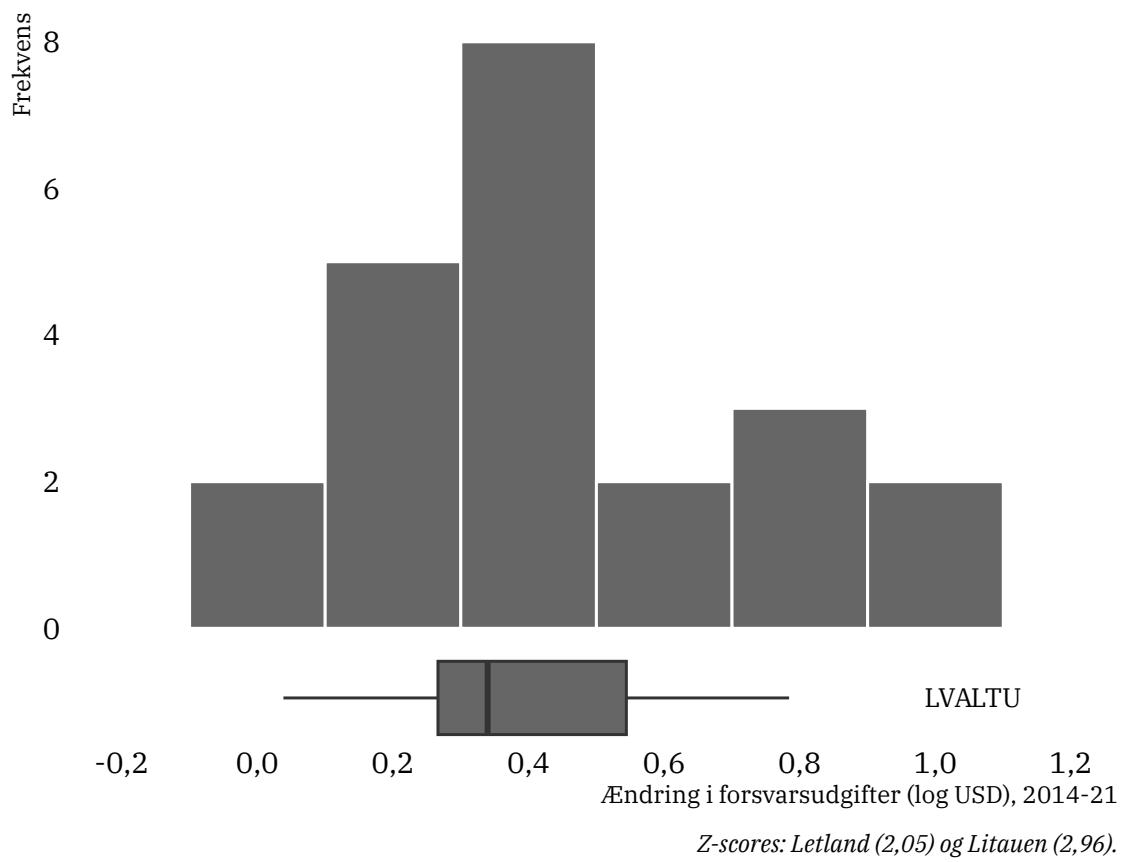
Tabel 11: Deskriptiv Statistik (OLS Data)

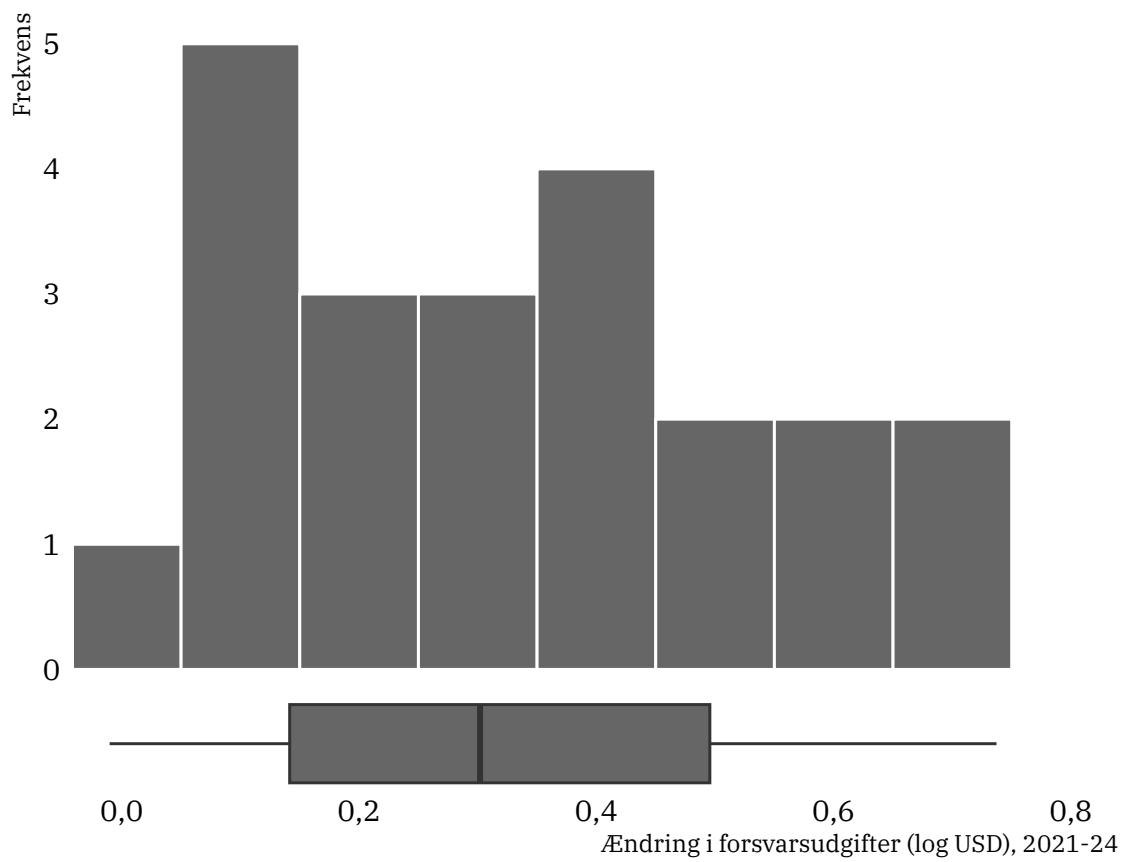
Figur 19: Fordeling: Ændring i forsvarsudgifter (% BNP), 2014-21

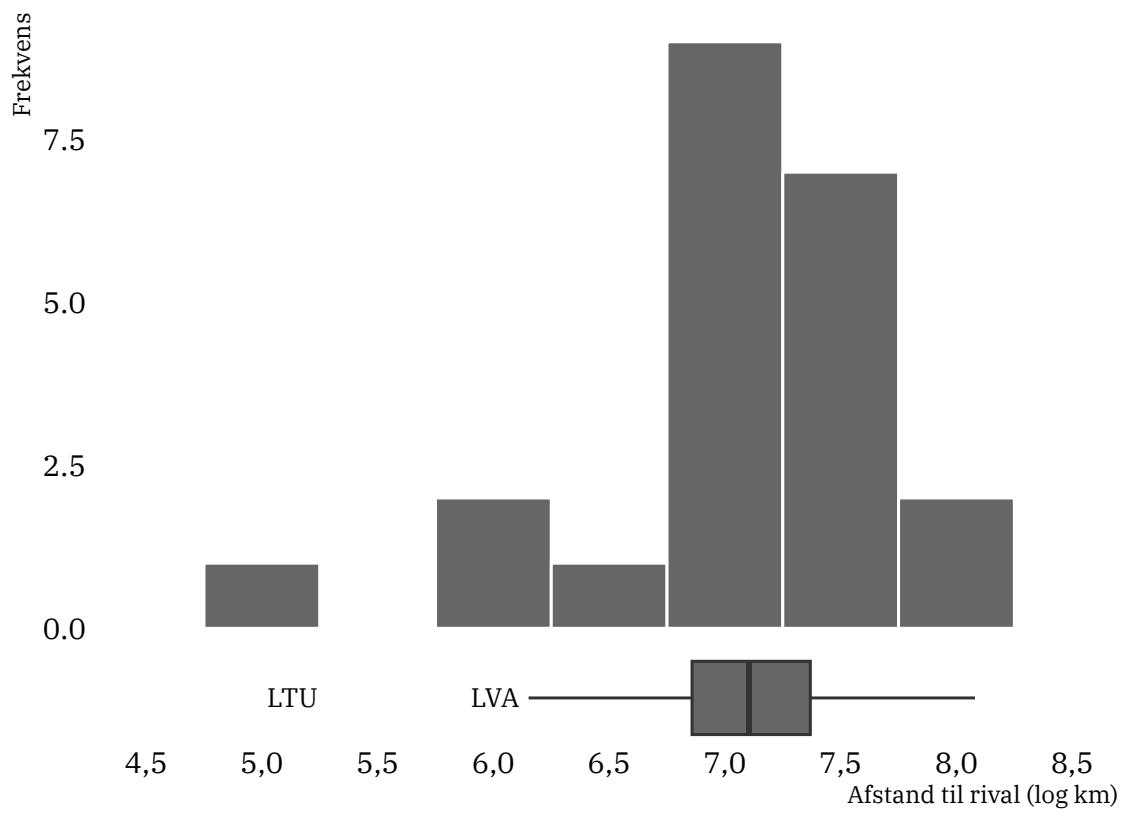
Figur 20: Fordeling: Ændring i forsvarsudgifter (% BNP), 2021-25

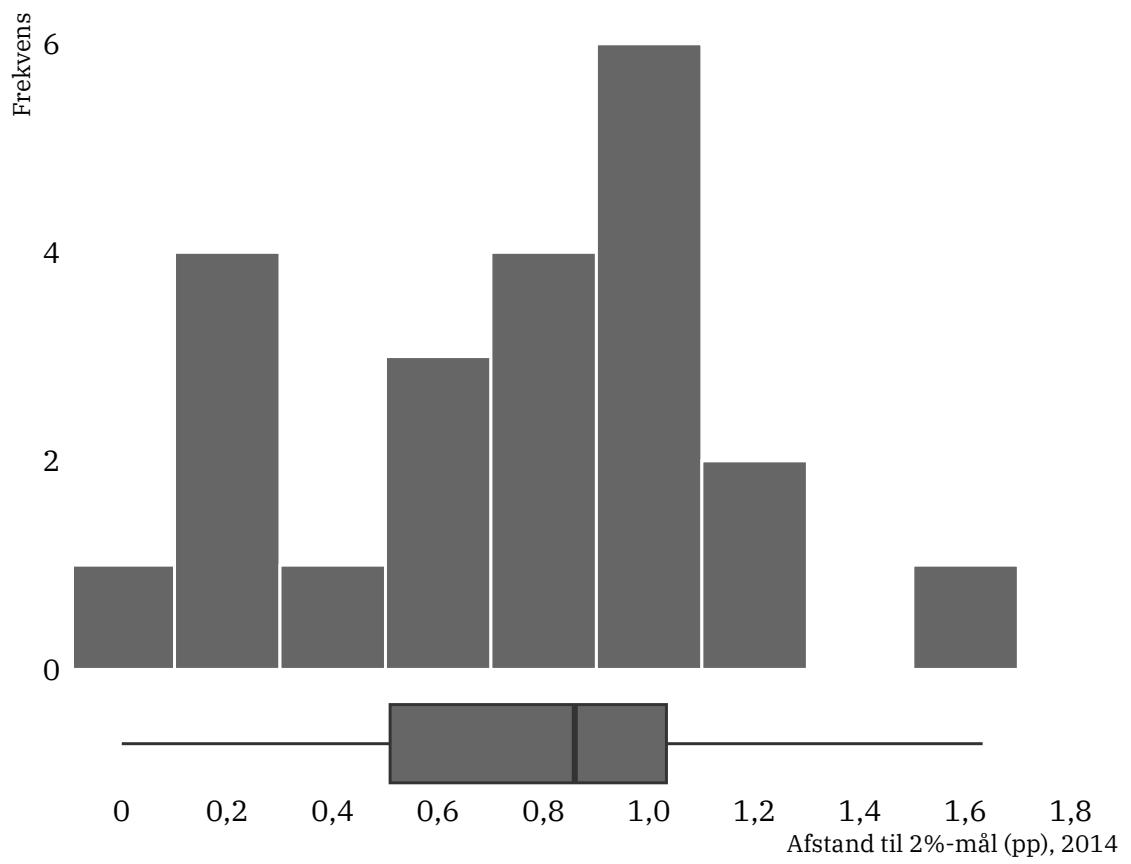
Figur 21: Fordeling: Ændring i forsvarsudgifter (log USD), 2014-21

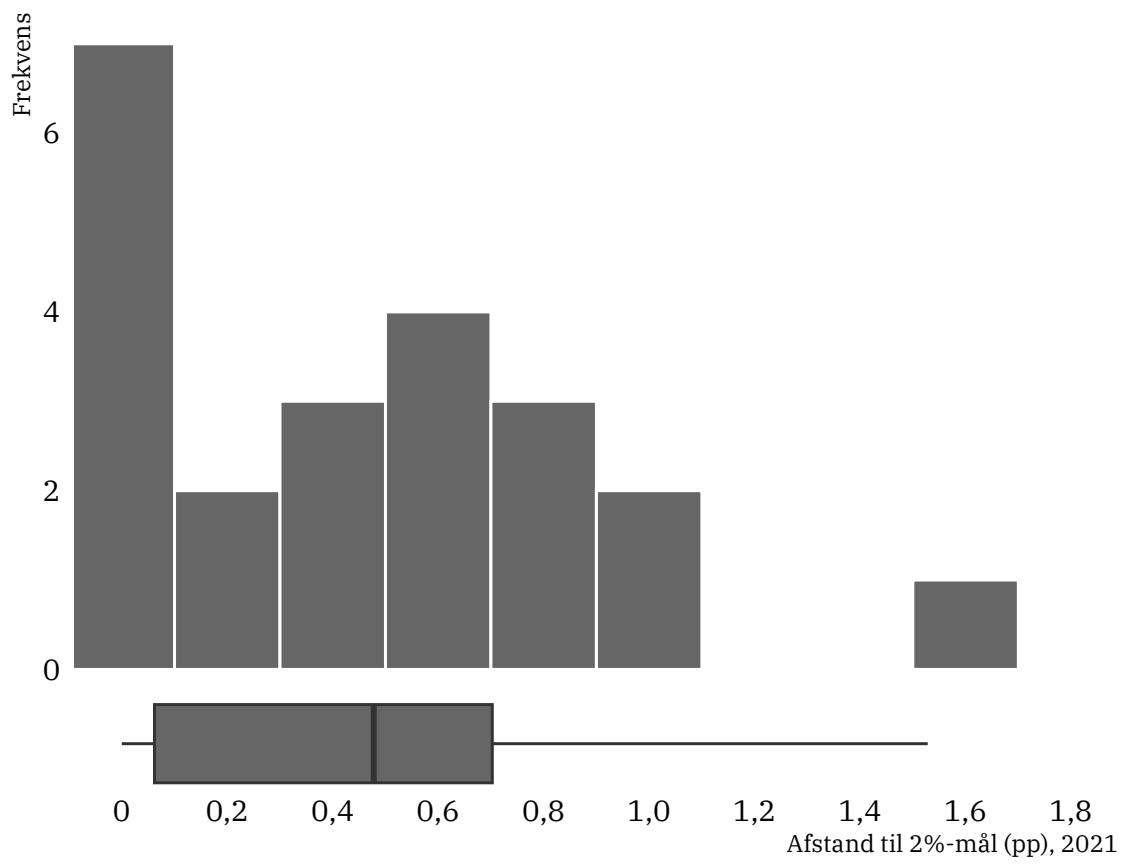
Figur 22: Fordeling: Δ Endring i forsvarsudgifter (log USD), 2021-24

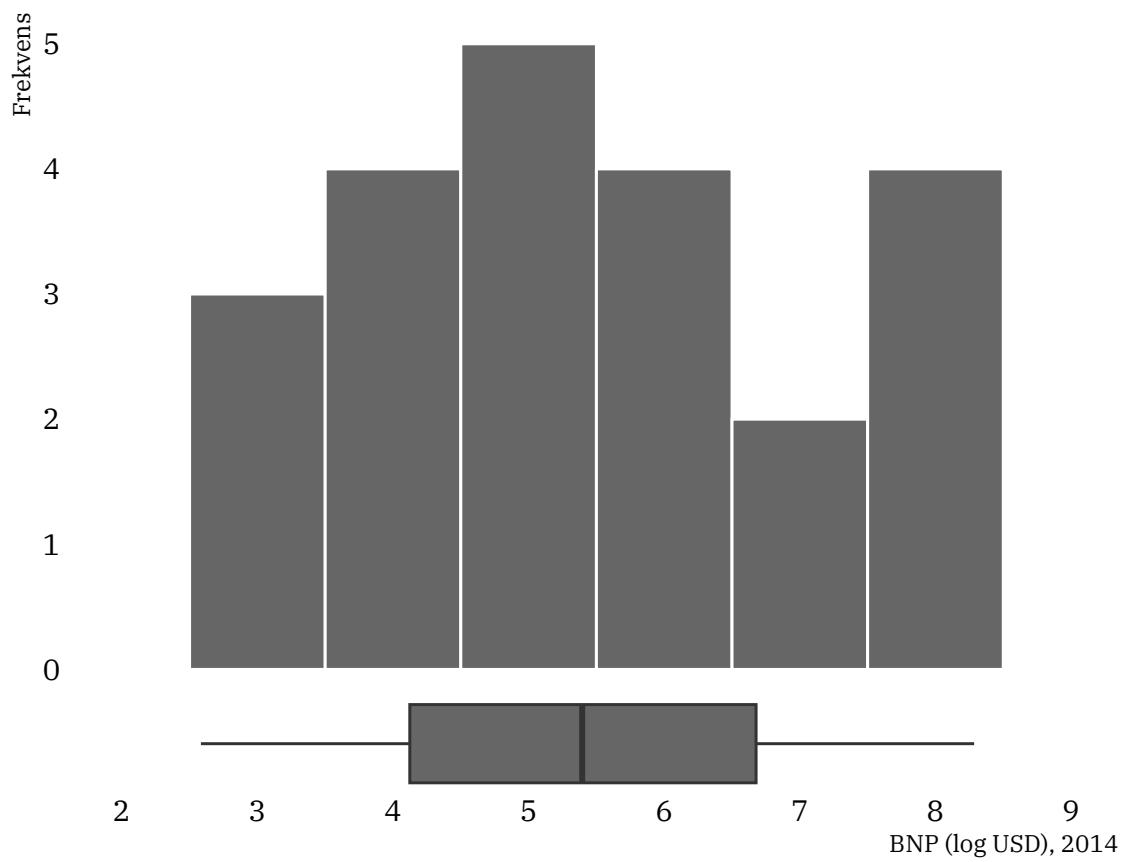
Figur 23: Fordeling: Afstand til rival (log km)

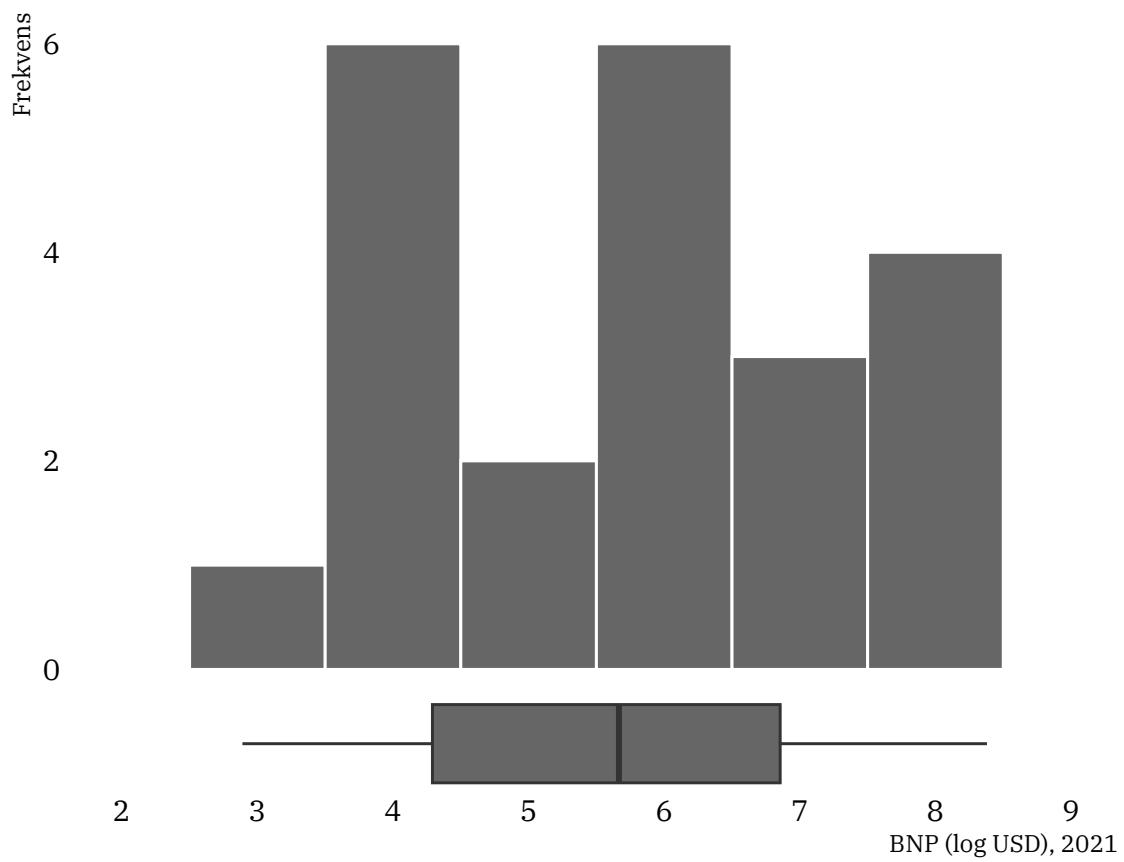
Figur 24: Fordeling: Afstand til 2%-mål (pp), 2014

Figur 25: Fordeling: Afstand til 2%-mål (pp), 2021

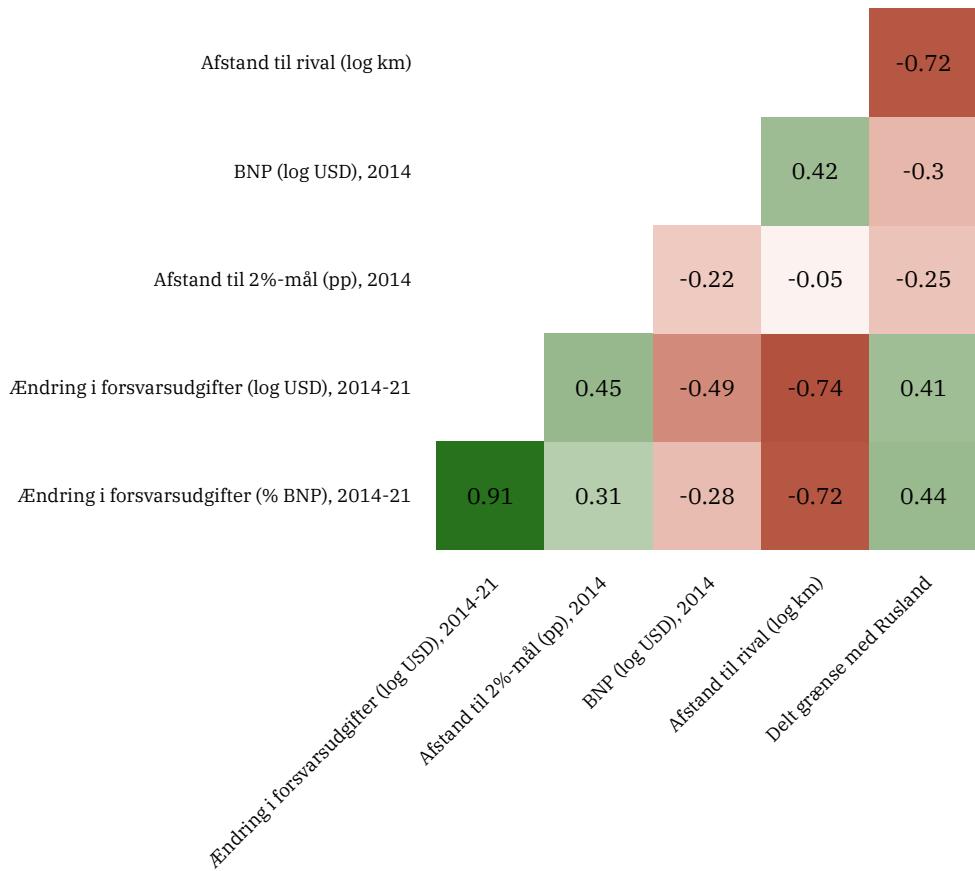
Figur 26: Fordeling: BNP (log USD), 2014

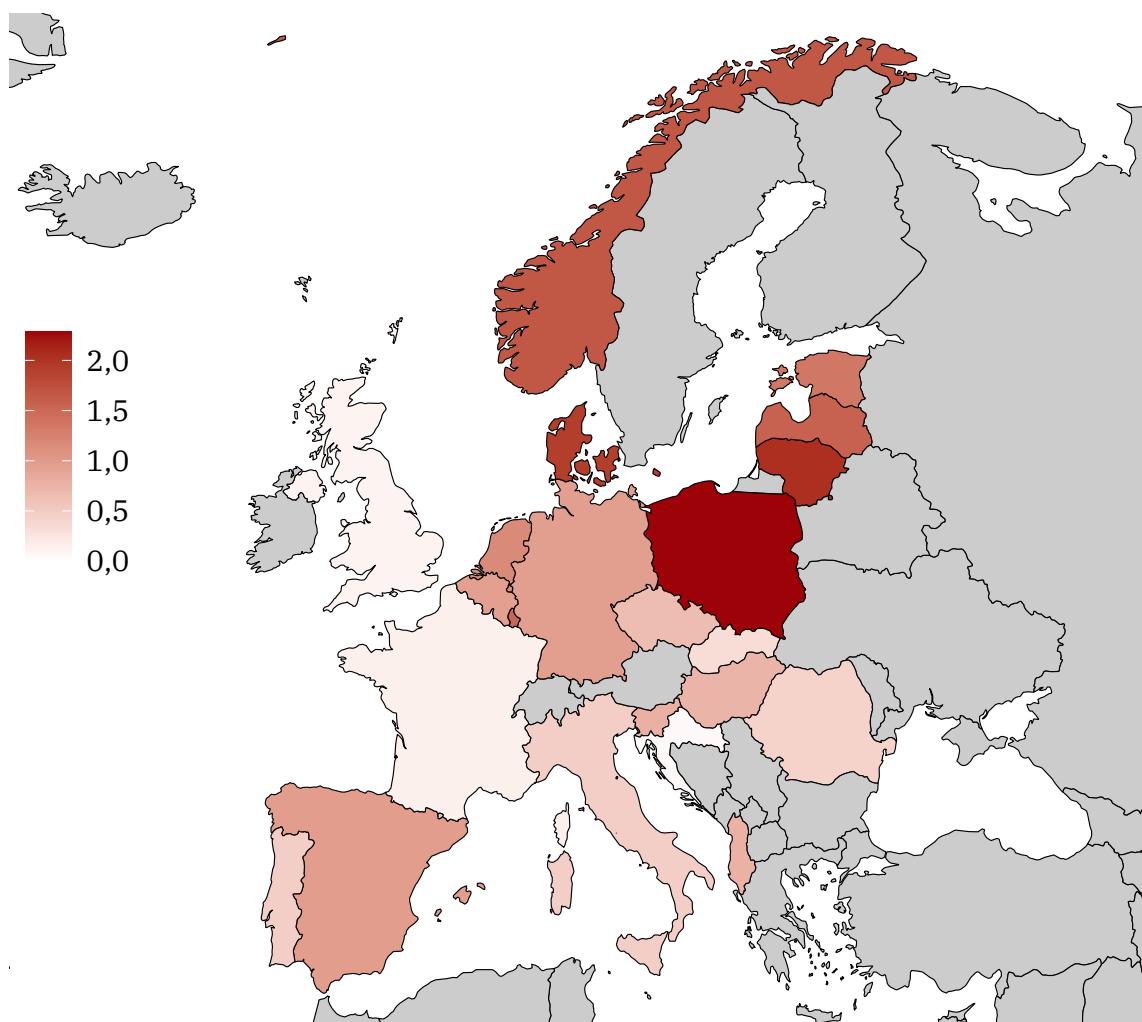
Figur 27: Fordeling: BNP (log USD), 2021

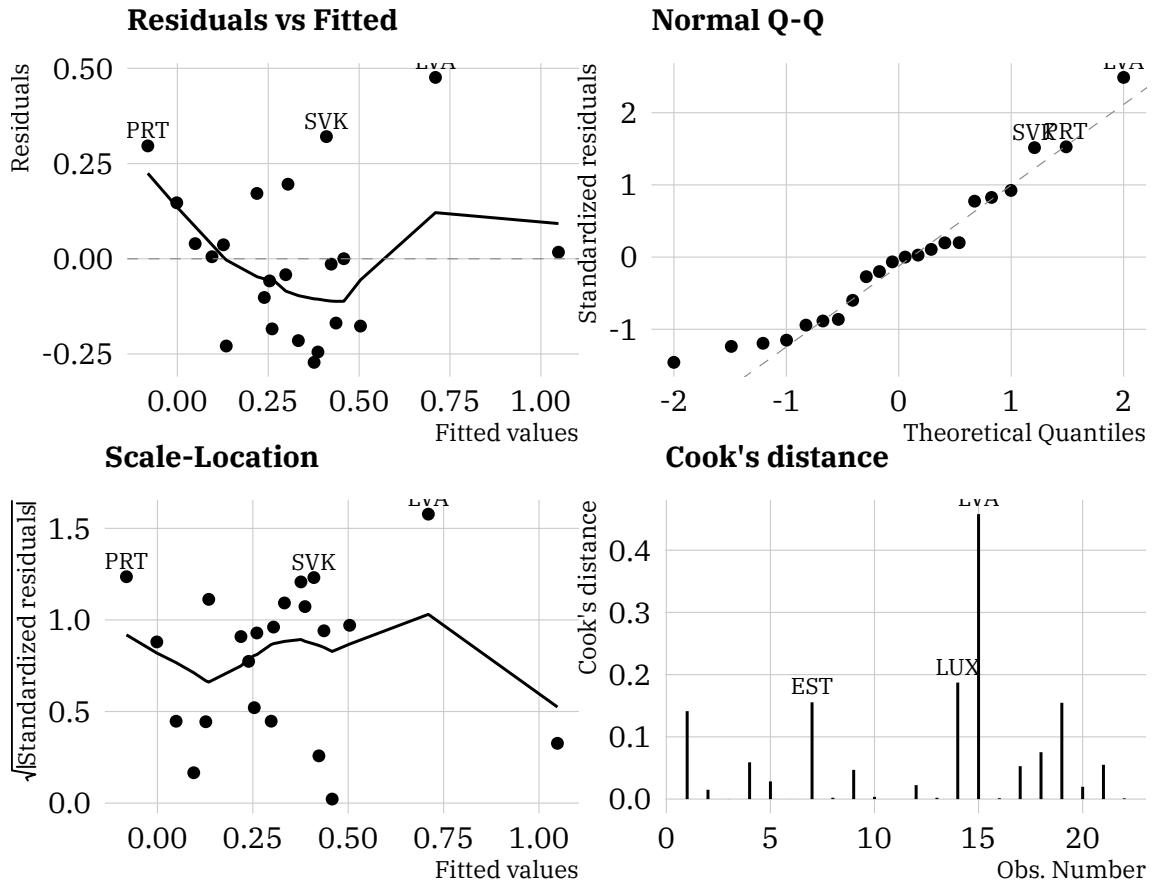
Figur 28: Korrelationsmatrix (2021-25)

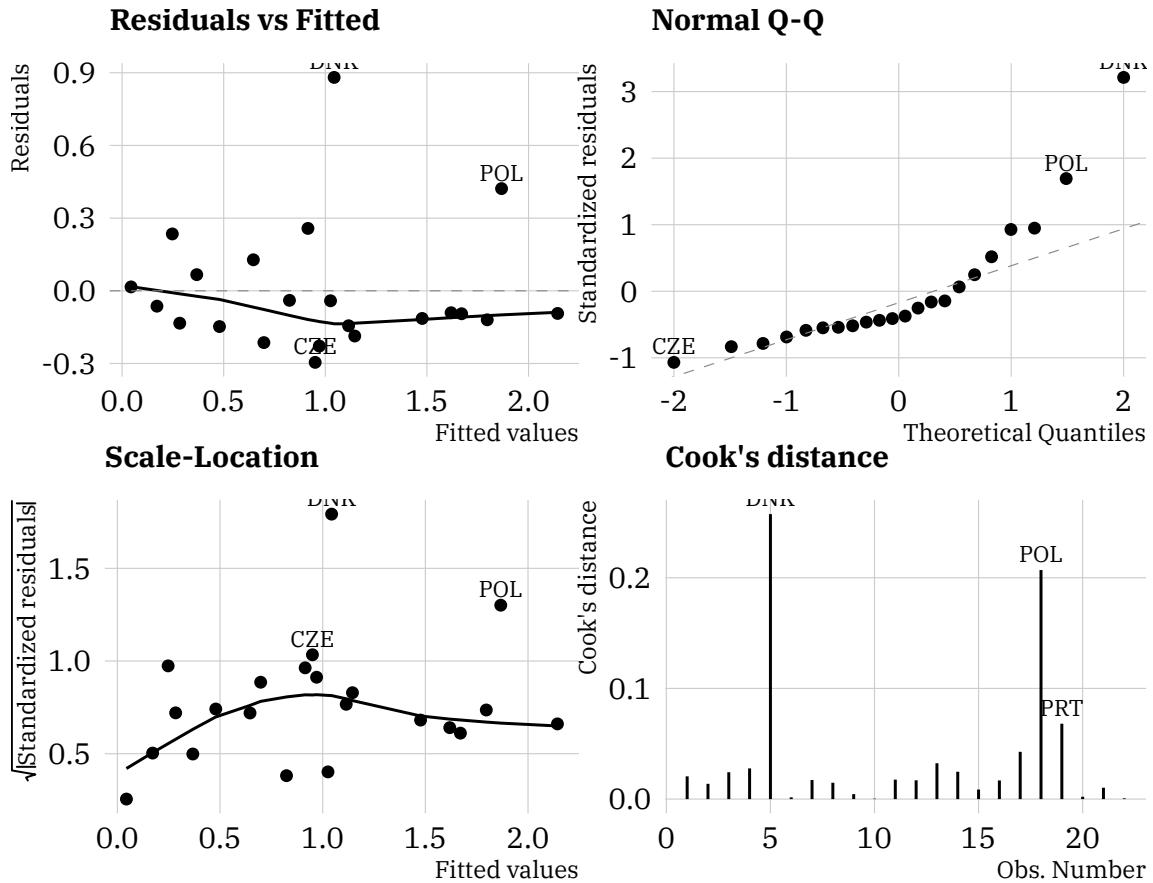
Figur 29: Korrelationsmatrix (2014-21)

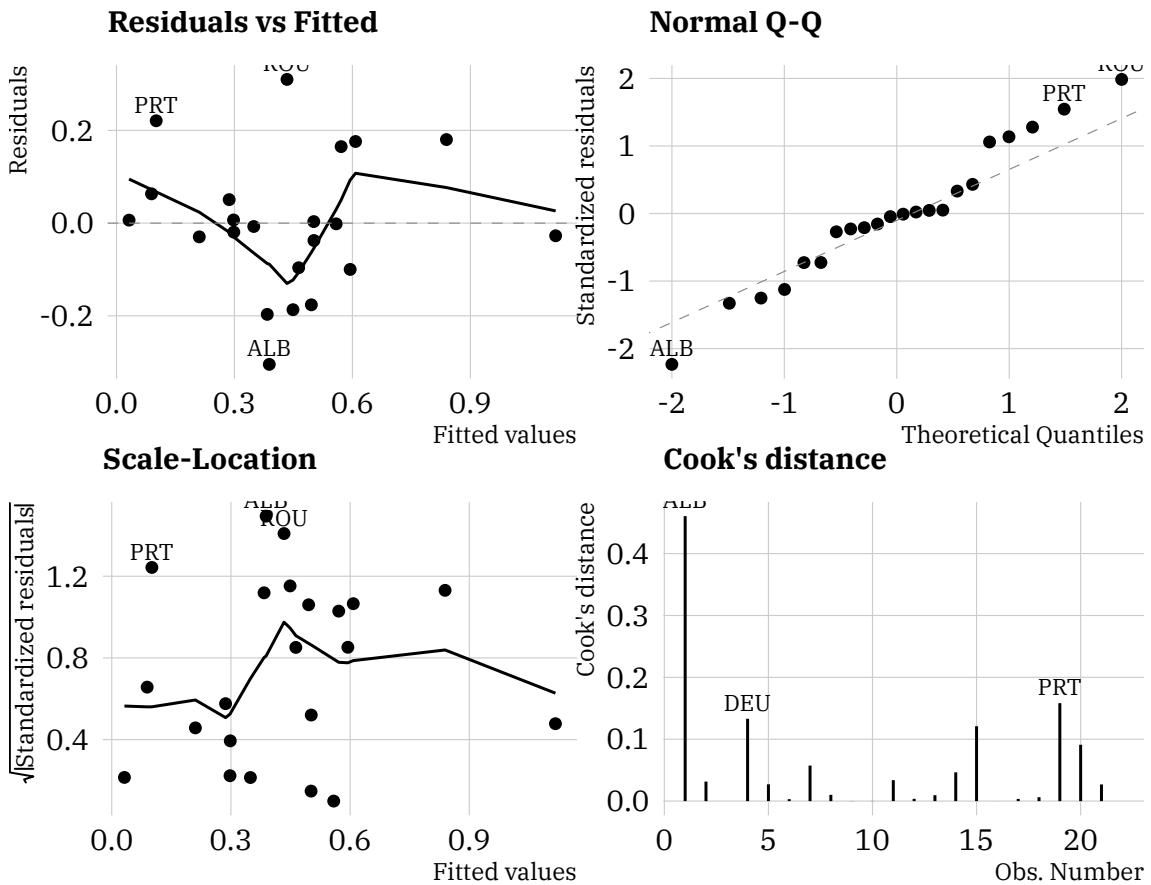
Figur 30: Kort: Ændring i forsvarsudgifter (% BNP), 2021-25

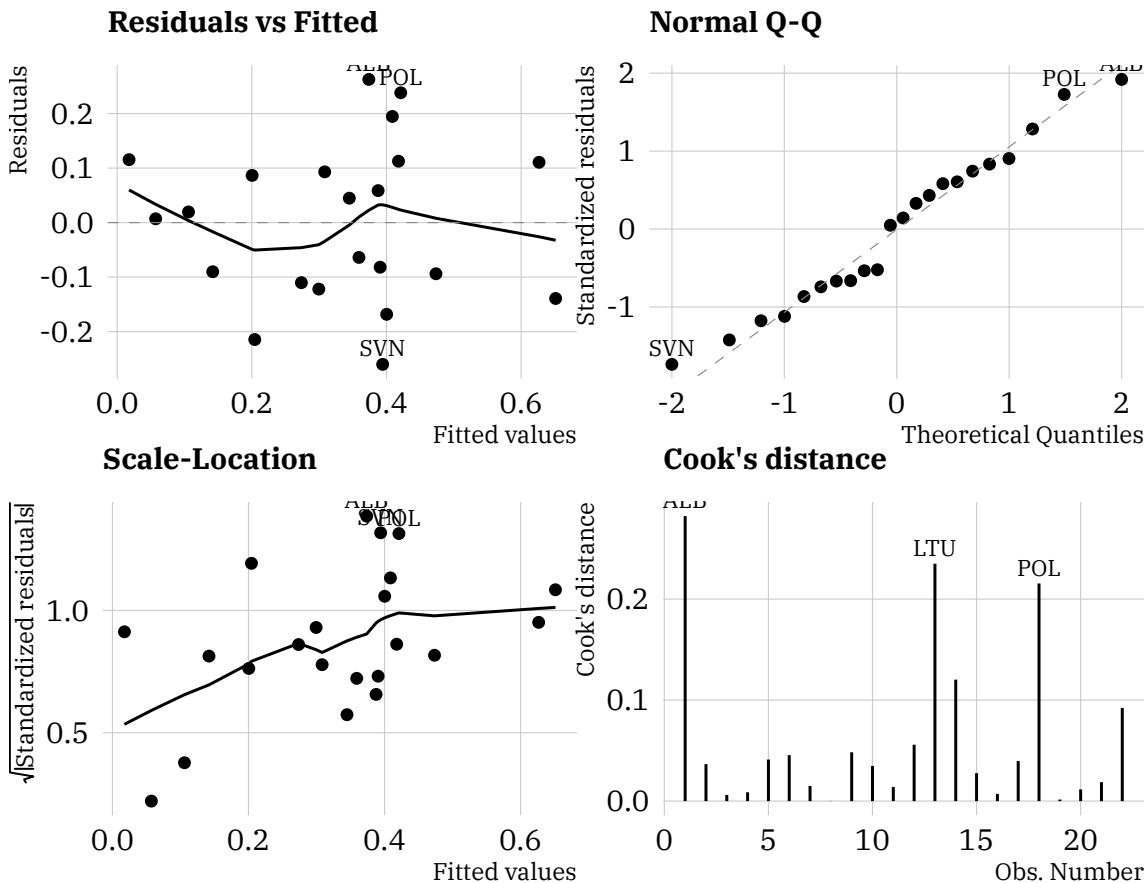
Figur 31: Modeldiagnostik: Forsvarsudgifter (% BNP)

Figur 32: Modeldiagnostik: Forsvarsudgifter (% BNP)

Figur 33: Modeldiagnostik: Forsvarsudgifter (log USD)

Figur 34: Modeldiagnostik: Forsvarsudgifter (log USD)

Model	Shapiro-Wilk (p)	Breusch-Pagan (p)	Ramsey RESET (p)	Maks. VIF	Cook's D ^a
Forsvarsudgifter (% BNP) 2014-21	0,230	0,323	0,047	2,50	LUX, LVA
Forsvarsudgifter (% BNP) 2021-25	<0,001	0,779	0,994	2,33	DNK, POL
Forsvarsudgifter (USD) 2014-21	0,687	0,331	0,275	2,50	ALB
Forsvarsudgifter (USD) 2021-24	0,718	0,707	0,432	2,33	ALB, LTU, POL

^a Indflydelsesrike observationer.

Tabel 12: Oversigt over modeldiagnostik (OLS)

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Delt grænse med Rusland	0,323 (0,264)				0,405 (0,221)		0,013 (0,221)
Afstand til rival (log km)		-0,349** (0,100)				-0,343*** (0,086)	-0,355* (0,126)
Afstand til 2%- mål (pp), 2014			0,236 (0,173)		0,339 (0,195)	0,212 (0,132)	0,229 (0,157)
BNP (log USD), 2014				-0,054 (0,055)			0,017 (0,038)
Obs.	22	22	22	22	22	22	22
Justeret R ²	0,150	0,487	0,053	0,035	0,315	0,547	0,502

*p < 0,05, **p < 0,01, ***p < 0,001. Standardfejl er heteroskedasticitets-robuste (HC3). Konstantled er inkluderet i modellerne, men udeladt fra tabellen.

Tabel 13: OLS Regression: Ændring i forsvarsudgifter (% BNP), 2014-21

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Delt grænse med Rusland	1,053*** (0,225)				1,532*** (0,220)		1,250*** (0,215)
Afstand til rival (log km)		-0,605*** (0,132)				-0,808*** (0,150)	-0,420* (0,158)
Afstand til 2%- mål (pp), 2021			0,111 (0,404)		0,952*** (0,129)	0,699** (0,213)	1,102*** (0,126)
BNP (log USD), 2021				-0,079 (0,082)			0,089* (0,037)
Obs.	22	22	22	22	22	22	22
Justeret R ²	0,460	0,336	-0,045	-0,010	0,722	0,471	0,799

*p < 0,05, **p < 0,01, ***p < 0,001. Standardfejl er heteroskedasticitets-robuste (HC3). Konstantled er inkluderet i modellerne, men udeladt fra tabellen.

Tabel 14: OLS Regression: Ændring i forsvarsudgifter (% BNP), 2021-25

	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Delt grænse med Rusland	0,270 (0,199)				0,367* (0,136)		-0,023 (0,131)
Afstand til rival (log km)		-0,324*** (0,065)				-0,316*** (0,051)	-0,304** (0,095)
Afstand til 2%- mål (pp), 2014			0,304* (0,130)		0,397** (0,112)	0,281*** (0,052)	0,258** (0,085)
BNP (log USD), 2014				-0,083 (0,047)			-0,022 (0,039)
Obs.	22	22	22	22	22	22	22
Justeret R ²	0,124	0,522	0,161	0,201	0,433	0,687	0,666

*p < 0,05, **p < 0,01, ***p < 0,001. Standardfejl er heteroskedasticitets-robuste (HC3). Konstantled er inkluderet i modellerne, men udeladt fra tabellen.

Tabel 15: OLS Regression: Ændring i forsvarsudgifter (log USD), 2014-21

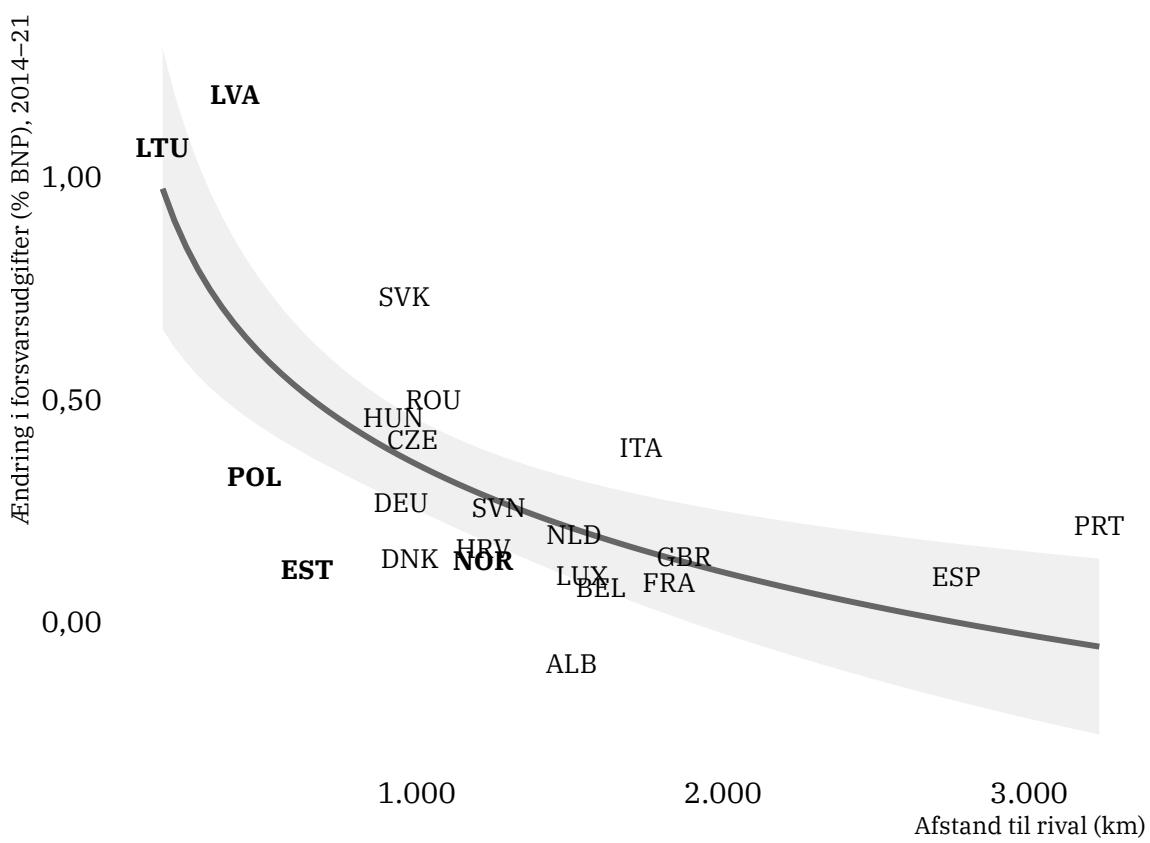
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Delt grænse med Rusland	0,166 (0,089)				0,331** (0,109)		0,130 (0,114)
Afstand til rival (log km)		-0,156* (0,059)				-0,251** (0,075)	-0,188* (0,086)
Afstand til 2%- mål (pp), 2021			0,145 (0,159)		0,327* (0,117)	0,328** (0,107)	0,354** (0,100)
BNP (log USD), 2021				-0,049 (0,028)			-0,009 (0,034)
Obs.	22	22	22	22	22	22	22
Justeret R ²	0,064	0,178	0,029	0,089	0,321	0,470	0,450

*p < 0,05, **p < 0,01, ***p < 0,001. Standardfejl er heteroskedasticitets-robuste (HC3). Konstantled er inkluderet i modellerne, men udeladt fra tabellen.

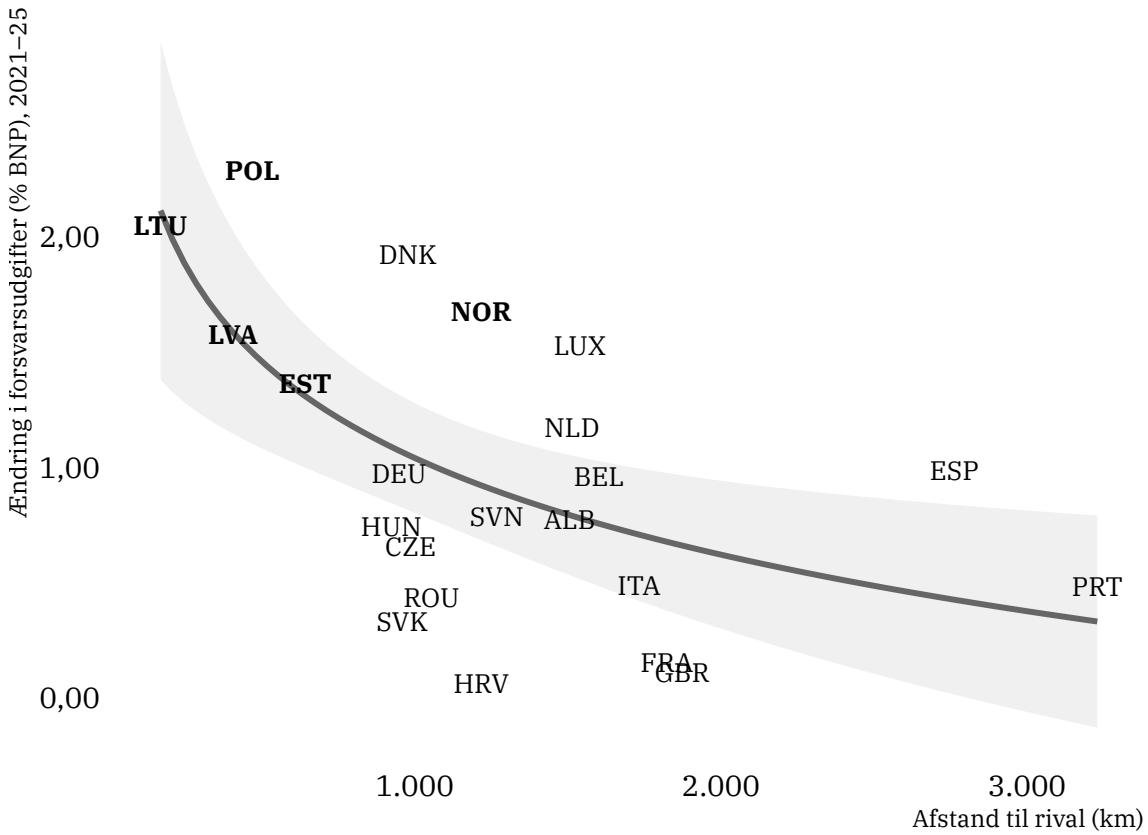
Tabel 16: OLS Regression: Ændring i forsvarsudgifter (log USD), 2021-24

	Koeff. (2014–21)	Koeff. (2021–25)	Forskel	Z-Score	p-værdi
Delt grænse med Rusland	0,013	1,250	1,237	4,009	<0,001
Afstand til rival (log km)	-0,355	-0,420	-0,064	-0,319	0,750
Afstand til 2%-mål (pp)	0,229	1,102	0,873	4,344	<0,001
BNP (log USD)	0,017	0,089	0,072	1,347	0,178

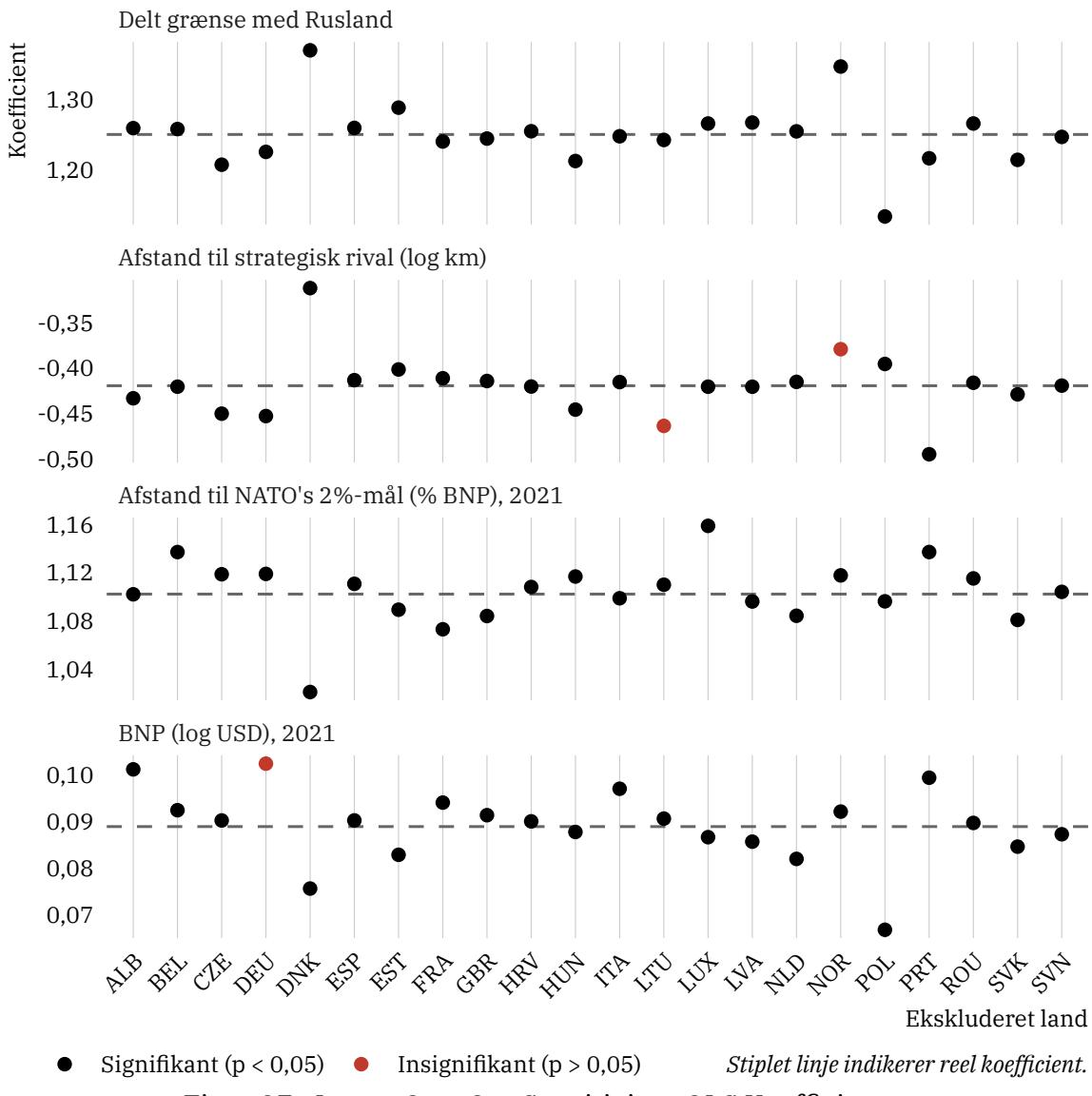
Tabel 17: Z-test: Sammenligning af koefficienter (2014-21 vs. 2021-25)

Figur 35: Bivariat sammenhæng: Ændring i forsvarsudgifter (% BNP), 2014–21

Figur 36: Bivariat sammenhæng: Ændring i forsvarsudgifter (% BNP), 2021–25

Figur 37: Leave-One-Out Sensitivitet: OLS Koefficienter

	(1)	(2)	(3)
Delt grænse med Rusland	1,284*** (0,309)	1,250*** (0,215)	1,290*** (0,203)
Afstand til 2%- mål (pp), 2021	1,112*** (0,158)	1,102*** (0,126)	1,127*** (0,131)
BNP (log USD), 2021	0,095 (0,049)	0,089* (0,037)	0,094* (0,037)
Afstand til Rusland (log km)	-0,610 (0,391)		
Afstand til rival (log km)		-0,420* (0,158)	
Afstand til konflikt (log km)			-0,413* (0,151)
Obs.	22	22	22
Justeret R ²	0,772	0,799	0,799
BIC	20,669	17,864	17,796

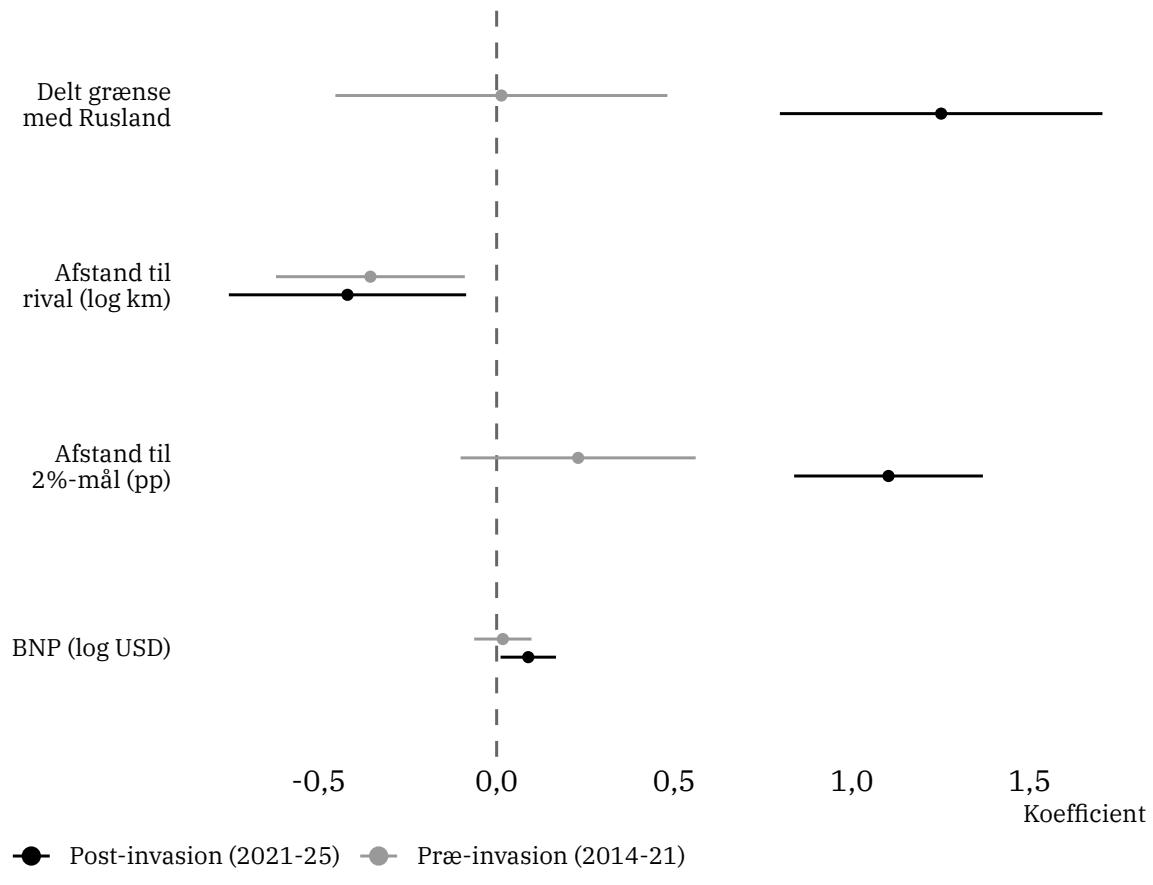
* p < 0,05, ** p < 0,01, *** p < 0,001. Standardfejl er heteroskedasticitets-robuste (HC3). Konstantled er inkluderet i modellerne, men udeladt fra tabellen.

Tabel 18: Robusthed: Alternative afstandsmål

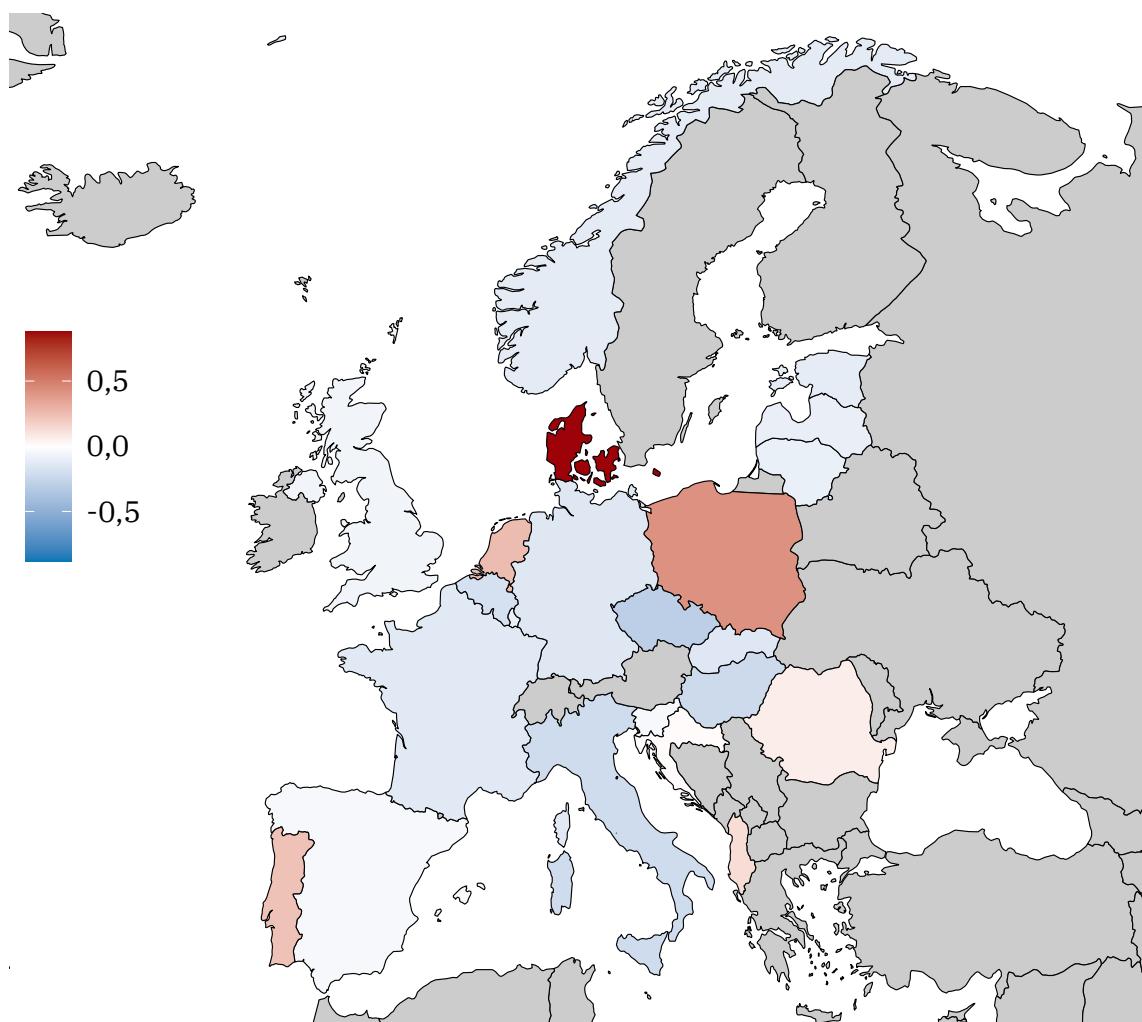
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
Delt grænse med Rusland	1,250*** (0,215)	1,141*** (0,283)	1,221*** (0,240)	1,199*** (0,301)	1,183*** (0,222)	1,167*** (0,268)
Afstand til rival (log km)	-0,420* (0,158)	-0,342* (0,142)	-0,348* (0,134)	-0,322* (0,130)	-0,385** (0,118)	-0,472* (0,219)
Afstand til 2%-mål (pp), 2021	1,102*** (0,126)	0,913*** (0,179)	1,041*** (0,133)	1,004*** (0,157)	1,039*** (0,110)	0,975*** (0,165)
BNP (log USD), 2021	0,089* (0,037)					
BNP pr. indb. (log PPP), 2021		0,192 (0,200)				
BNP-vækst (%), 2021-25			0,952 (1,467)			
Offentlig gæld (log % BNP)				-0,013 (0,219)		
Amerikanske tropper (log)					0,025 (0,019)	
Post-kommunistisk stat						-0,272 (0,197)
Obs.	22	22	22	22	22	22
Justeret R ²	0,799	0,766	0,758	0,752	0,762	0,783
BIC	17,864	21,164	21,969	22,473	21,549	19,562

* p < 0,05, ** p < 0,01, *** p < 0,001. Standardfejl er heteroskedasticitets-robuste (HC3). Konstantled er inkluderet i modellerne, men udeladt fra tabellen.

Tabel 19: Robusthed: Alternative forklaringer

Figur 38: Koefficient Sammenligning: Præ- vs. Post-Invasion

Figur 39: Kort: Modelafvigelser (Residualer) for Post-Invasion model

	Residual
Danmark	0,881
Polen	0,422
Holland	0,258
Portugal	0,235
Albanien	0,128
Rumænien	0,067
Kroatien	0,016
Slovenien	-0,039
Spanien	-0,041
Storbritannien	-0,063
Luxembourg	-0,091
Litauen	-0,093
Letland	-0,095
Estland	-0,114
Norge	-0,120
Frankrig	-0,134
Tyskland	-0,144
Slovakiet	-0,148
Belgien	-0,187
Italien	-0,214
Ungarn	-0,228
Tjekkiet	-0,295

Tabel 20: Oversigt over residualer (Post-Invasion model)

6. Analyse

7. Diskussion

8. Konklusion

9. Appendiks

10. Referencer

Antal sider i alt: XXX